

Kallelse Samhällsnämndens arbetsutskott

Tid: torsdag 9 februari 2023 kl. 08:00

Plats: Östra Roten, kommunhuset i Lilla Edet

Ärenden

Föredragande

Formalia

- 1 Upprop
- 2 Val av justerare och tid för justering
- 3 Godkännande av dagordning
- 4 Anmälan av jäv

Ärenden

5	Information om årsbokslut 2022 för samhällsnämnden	2022/165	Karin Holmström, sektorchef/Simon Dahlgren, ekonom <i>Kl. 8.00</i>
6	Återrapport av internkontroll enligt internkontrollplan 2022 för samhällsnämnden	2022/17	Karin Holmström <i>Kl. 9.00</i>
7	Samhällsnämndens internkontroll 2023	2023/27	Karin Holmström <i>Kl. 9.20</i>
8	Beslutsuppföljning för samhällsnämnden 2023	2023/58	Ingela Flodin, nämndsamordnare <i>Kl. 9.30</i>
9	Övertagande av återvinningsstationer för förpackningar 2024	2023/60	Ulf Nilsson, enhetschef avfall och återvinning <i>Kl. 9.35</i>
10	Ansökan om särskilt bidrag från Lilla Edets ridklubb	2023/61	Maria Wagerland, planerings- och exploateringschef <i>Kl. 9.50</i>
11	Behovsutredning gällande miljöenhetens ansvarsområde 2023-2025	2023/2	Kristian Nordström, enhetschef miljö och bygg

Kl. 10.00

12	Tillsyns- och kontrollplan 2023 för miljöenhetens verksamhetsområde	2023/26	Kristian Nordström
13	Beslut om åtgärdsföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]	2023/47	Kristian Nordström <i>Kl. 10.20</i>
14	Beslut om åtgärdsföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]	2023/46	Kristian Nordström
15	Beslut om åtgärdsföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]	2023/45	Kristian Nordström
16	Beslut om åtgärdsföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]	2023/44	Kristian Nordström
17	Beslut om åtgärdsföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]	2023/43	Kristian Nordström
18	Beslut om rättelseföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]	2023/42	Kristian Nordström
19	Tillsynsplan enligt plan- och bygglagen för Lilla Edets kommun 2023-2025	2023/9	Emma Bönnestig, bygglovshandläggare <i>Kl. 10.30</i>
20	Information om tidsbegränsat bygglov för förskola, kontor och vård på fastigheten Maden 17	2023/67	Emma Bönnestig
21	Information om beslut efter tillsyn av ovårdade byggnader på fastigheten [REDACTED]	2023/54	Emma Bönnestig
22	Information om förhandsbesked för ett enbostadshus på fastigheten Kroken 1:36	2023/71	Pär Andersson, bygglovshandläggare <i>Kl. 10.50</i>
23	Information		<i>Kl. 11.00</i>

Mona Dieng (S)
Ordförande

Återrapportering av internkontrollplan 2022 för samhällsnämnden

Dnr SAN 2022/17

Sammanfattning

Samhällsnämnden har antagit en interkontrollplan för 2022 och gett sektorn i uppdrag att arbeta utifrån den. Uppföljning av internkontrollplanen har skett i samband med tertialredovisning 2 och nu i samband med årsbokslutet.

Sektorn har genomfört kontroller på de sex kontrollpunkter som finns i kontrollplanen. Analys av resultatet från internkontroll för verksamhetsåret 2022 för samhällsnämnden visar på följande:

- För de tre kontrollpunkter som gäller kemikalieförteckningar, IT-utrustning och nämndbeslut har det funnits brister. Följande brister har konstaterats:
  - Uppdaterade kemikalieförteckningar med riskbedömningar har saknats på flera verksamhetsställen.
  - Felaktigheter har hittats i enheternas debiteringslistor för IT-utrustning.
  - I några av de granskade nämndbesluten är det oklart om delgivning skett och diarieföring av arbetsutskottets beslut finns enbart i Evolution men saknas i handläggningssystemet Vision. I ett fall har ett textstycke från sammanfattningen försvunnit när det överfördes till protokollet. Åtgärder har vidtagits för kontrollpunkter med brister.
- Ingen brist har funnits vid kontroll av de tre kontrollpunkterna som gäller GDPR, körjournaler och föreningsstöd (föreningsbidrag). Det har ändå konstaterats att förbättringsmöjligheter inom områdena.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2023-01-26

Återrapportering av internkontrollplan 2022 för samhällsnämnden daterad 2023-01-26

Ekonomiska konsekvenser

Arbetet med genomförda kontroller har skett inom budgetram för 2022. Genom genomförd internkontroll har verksamheterna fått bättre kontroll på kostnaderna för IT-utrustning.

Alla förslagna och vidtagna åtgärder förutom införande av digitala körjournaler på insamlingsfordonen bedöms ske inom budgetram. Vad digitala körjournaler på insamlingsfordon kan kosta är i dagsläget oklart.

Sociala konsekvenser

Genom kontroll av att kemikalieförteckningar med tillhörande riskbedömningar finns inom verksamheterna förbättras arbetsmiljön.

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

1. Samhällsnämnden godkänner redovisningen av internkontroll 2022.
2. Samhällsnämnden lämnar över *Återrapportering av internkontroll 2022 för samhällsnämnden* daterad 2023-01-26 till kommunstyrelsen.

Karin Holmström
Sektorchef
karin.holmstrom@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Kommunstyrelsen

Beslutet skickas för kännedom till
Elisabeth Lindroth, kommunchef
Jörgen Karlsson, ekonomichef

Återrapportering av internkontrollplan 2022 för samhällsnämnden

LILLA EDETS
KOMMUN

Bakgrund och syfte

Samhällsnämnden har antagit en interkontrollplan för 2022 och gett sektorn i uppdrag att arbeta efter densamma. Planen ska årligen återrapporteras till nämnden och därefter till kommunstyrelsen som har det övergripande ansvaret för internkontrollen i Lilla Edets kommun. Nedan redovisas resultatet av 2022 års kontroll.

Sammanfattning av resultat

Sektorn har genomfört kontroller på de sex kontrollpunkter som finns i den fastställda kontrollplanen för 2022.

Ingen brist har funnits vid kontroll av de tre kontrollpunkterna som gäller GDPR, körjournaler och föreningsstöd (föreningsbidrag). Det har ändå konstaterats förbättringsmöjligheter inom områdena.

För övriga tre kontrollpunkter som gäller kemikalieförteckningar, IT-utrustning och nämndbeslut har det funnits brister. Följande brister har hittats:

- Uppdaterade kemikalieförteckningar med riskbedömningar har saknats på flera verksamhetsställen.
- Felaktigheter har hittats i enheternas debiteringslistor för IT-utrustning.
- I några av de granskade nämndbesluten är det oklart om delgivning skett och diarieföring av arbetsutskottets beslut finns enbart i Evolution men saknas i handläggningssystemet Vision. I ett fall har ett textstycke från sammanfattningen försvunnit när det överfördes till protokollet.

Åtgärder har vidtagits för kontrollpunkter med brister.

Nämndspecifika kontrollpunkter

1. Kemikalieförteckning

Beskrivning: Risk för att det saknas förteckning och riskbedömning av kemiska riskkällor inom sektorns arbetsställen.

Resultat: Svar har inkommit från Kostenheten, Avfall- och återvinning samt Lokalvård- och vaktmästerienheten. Utifrån inkomna svar kan konstateras att det saknas tillfredställande rutiner kring uppdaterande av förteckningar av befintliga kemikalier och riskbedömningar utifrån produkternas säkerhetsblad. Det har saknats uppdaterade kemikalieförteckningar

Åtgärd/förslag på åtgärd: Införa ett digitalt kemikaliehanteringssystem som innebär att verksamheterna kan säkerställa sina kemikalieförteckningar/kemikalielistor samt utifrån förteckningar kunna göra riskbedömningar.

Utifrån rutiner behöver även fysiska pärmar ha en rutin kring hur man uppdaterar sina förteckningar och säkerhetsblad så att det inte enbart är en digital åtkomst utan att man även har tillgång till förteckningar i analog form.

Följande åtgärder har vidtagits:

Digitalt kemikaliehanteringssystem har införskaffats. Enheter har börjat uppdatera fysiska pärmar.

2. IT-utrustning

Beskrivning: Risk att vi betalar för IT utrustning vi inte har.

Resultat: Det har hittats IT-utrustning som återlämnats men som fortfarande debiteras. Debitering av IT-utrustning har skett två månader innan anställd börjat. IT-utrustning som skall debiteras annan enhet har också hittats.

Åtgärd/förslag på åtgärd: Sektorchef tar med frågan kring oklar prismodell och rutin gällande IT-utrustning till kommunchefens ledningsgrupp.

Följande åtgärder har vidtagits:

Enhetschef går igenom debiteringsunderlag regelbundet och meddelar felaktigheter till IT så att de kan åtgärdas. IT-chefen har informerat sektorns chefer hur debiteringsunderlaget tas fram samt hur och i vilket läge IT-utrustning förs på respektive av från debiteringsunderlaget. Om IT-utrustning beställs för tidigt kommer denna att debiteras även om anställd som skall ha utrustningen ej börjat.

3. GDPR - dataskyddslagstiftning

Beskrivning: Risk för att vi ej följer dataskyddslagstiftning pga. okunskap. Kan leda till sanktioner i form av böter.

Resultat: Kännedom av rutin för personuppgiftsincident, kunskapsnivå om GDPR och var information om GDPR finns har kontrollerats genom enkät. Trettioåtta har svarat på enkäten. Det är en ökad svarsfrekvens sedan 2021.

Av svaren framgår att:

- Kunskapen om GDPR är på samma nivå som 2021 dvs 100% har kunskap om GDPR.
- Kunskapen om personuppgiftsincidenter och hur man anmäler dessa har ökat sedan 2021.
Idag vet 92% vad PUI är. År 2021 svarade 69% att man visste vad det är.
Idag vet 79% hur man anmäler PUI. År 2021 svarade 50% att man vet hur man anmäler PUI.

Åtgärd/förslag på åtgärd: Ingen ytterligare åtgärd bedöms nödvändig förutom det som redan görs idag i samband med introduktion av nyanställda och information på arbetsplatsträffar (APT).

4. Körjournaler

Beskrivning: Risk för att fordonen nyttjas för annat än arbetsresor.

Resultat: Inga avvikelser har hittats i körjournaler.

Åtgärd/förslag på åtgärd: Digitala körjournaler installeras på insamlingsfordonen.

5. Nämndbeslut

Beskrivning: Risk att myndighetsbeslut i nämnden inte hanteras korrekt.

Resultat: Stickprov har genomförts vid två tillfällen. Följande har hittats:

I ett av fem kontrollerade ärenden hade ett stycke från sammanfattningen försvunnit när det fördes över till protokollet, dock oklart varför. Dessutom är det oklart om delgivningskvitto skickats så som det borde. Något sådant påskrivet delgivningskvitto har inte returnerats, eller aldrig skickats ut.

I fyra av ärendena har inte diarieföring av arbetsutskottets (AU) beslut skett i Vision (endast i Evolution). Nämndsekreteraren hade uppfattat det som att vi inte önskade dessa efter arbetsutskottet. I ett ärende hade beslutet helt fel rubrik i Vision. I ett fall saknades uppgifter i Evolution om att beslutet delgivits med rekommenderat brev (vilket det hade) och i ett annat ärende fanns ingen uppgift om det mottagaren hämtat ut sitt rekommenderade brev.

Åtgärd/förslag på åtgärd: Rutinerna kring delgivning av nämndbeslut ska ses över ytterligare. Att delgivning skett ska alltid anges i Evolution och rutiner för uppföljning av delgivning behöver ses över på miljö- och bygglovenheterna.

Följande åtgärder har vidtagits:

Nämndsekreterare har informerats om att verksamheten vill ha alla beslut som tagits i AU så att de kan redovisas i Vision, även om de inte är slutgiltiga beslut som ska tas till nämnd. Detta kommer att göra att diarieföringen i Vision kan bli komplett i dessa ärenden.

6. Föreningsstöd

Beskrivning: Risk att föreningsstöd inte blir rätt utbetalt till föreningarna

Resultat: Samtliga bidrag var korrekt beräknade och utbetalningen stämmer på samtliga. Det finns oklarhet kring hur man kontrollerar att föreningarna uppfyller bestämmelserna.

Åtgärd/förslag på åtgärd: Ingen åtgärd behövs med anledning av bidragen men bestämmelserna behöver ses över.

Karin Holmström,
Sektorchef

Lilla Edet 2023-01-26

Samhällsnämndens internkontrollplan 2023

Dnr SAN 2023/27

Sammanfattning

Kommunfullmäktige antog i juni 2019 ett nytt reglemente för internkontroll i Lilla Edets kommun. Syftet med internkontroll är att säkerställa att kommunstyrelse och nämnder upprätthåller en tillfredställande intern kontroll, innebärande att de med rimlig grad av säkerhet ska säkerställa att följande uppnås:

1. Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
2. Tillförlitlig finansiell rapportering och information om verksamheten.
3. Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter och riktlinjer m.m.
4. Möjliga risker inringas, bedöms och förebyggs.

Att systematiskt arbeta med internkontroll och styrning är viktigt utifrån ekonomiperspektivet. En välfungerande process för internkontroll ger goda förutsättningar för att identifiera både avvikelser och förbättringspotential samt på ett strukturerat sätt arbeta med återrapportering av lämpliga åtgärder som kommer att ha positiv effekt på kommunens ekonomi, både på kort och lång sikt.

Sektorn har genomfört en väsentlighets- och riskanalys för samhällsnämndens viktigaste processer och har identifierat fem risker som är lämpliga att införliva i nämndens internkontrollplan för 2023.

Dessa risker berör:

- aktuella uppdaterade kemikalieförteckningar innehållande riskbedömning
- hantering av kemikalier
- hantering av beslut efter nämndsammanträden
- utbetalning av föreningsstöd
- Inköp

Tre av punkterna ingick också i interkontrollen 2022 men punkterna om hantering av kemikalier samt inköp är nya för 2023.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2023-01-30

Samhällsnämndens internkontrollplan 2023 daterad 2023-01-30

Ekonomiska konsekvenser

Nämndens interkontroll genomförs inom befintlig budget.

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden antar nämndens internkontrollplan 2023 daterad 2023-01-30 och ger sektorn i uppdrag att arbeta efter denna.

Samhällsnämnden lämnar över antagen internkontrollplan 2023 till kommunstyrelsen.

Karin Holmström
Sektorchef
karin.holmstrom@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Kommunstyrelsen

Beslutet skickas för kännedom till
Kommunchef
Fanny Wester, controller
Enhetschefer

Plan för internkontroll 2023

Samhällsnämnden

Datum: 2023-01-30

Beslutad av: Samhällsnämnden

LILLA EDETS
KOMMUN

Inom intern kontroll i Lilla Edets kommun används följande bedömningskala för att värdera potentiella risker. Ett risktal fås fram genom att multiplicera väsentlighet med risk.

Liten (grönt) - risken bedöms inte vara sannolik och/eller bedöms ej ha några större konsekvenser om den inträffar. Gäller för risktal upp till 9.

Måttlig (gult) - risken bedöms ha viss möjlighet att inträffa och/eller kan få lindriga eller kännbara konsekvenser om den gör det. Gäller för risktal upp till 16.

Allvarlig (rött) - risken bedöms ha relativt hög sannolikhet att inträffa och kan få kännbara eller allvarliga konsekvenser om den gör det. Gäller för risktal över 16

Väsentlighet

Konsekvens om fel uppstår	
1. Försumbar	Felet är obetydligt för intressenter och verksamhet
2. Lindrig	Felet uppfattas som litet av intressenter och verksamhet
3. Kännbar	Felet uppfattas som besvärande av intressenter och verksamhet
4. Allvarlig	Felet får stora konsekvenser och bör inte inträffa
5. Mycket allvarlig	Felet får så stora konsekvenser att det inte får inträffa

Risk

Sannolikhet för att fel ska uppstå	
1. Osannolik	Risken är praktiskt taget obefintlig för att fel ska uppstå
2. Mindre sannolik	Risken är mycket liten för att fel ska uppstå
3. Möjlig	Det finns en möjlig risk för att fel ska uppstå
4. Sannolik	Det är troligt att fel ska uppstå
5. Mycket sannolik	Det är mycket troligt att fel ska uppstå

Kontrollplan för 2023

Kontrollplan för 2023 är framtagen utifrån de dokumenterade risker som framkommit i väsentlighets- och riskanalysen för nämnden.

Uppföljning

Uppföljning av kontrollplan sker i samband med årsbokslut i mars varje år.

Nedan i tabellformat finns nämndens internkontrollplan för 2023.

Riskkategori	Process/område	Beskrivning av risk	Riskvärde	Kontroll/åtgärd	Kontrollmoment	Frekvens	Ansvarig chef & Kontrollansvarig
Verksamhet	Kemikalieförteckning	Risk för att det saknas förteckning och riskbedömning av kemiska riskkällor inom sektorns arbetsställen.	Allvarlig (20)	Kontroll att alla arbetsställen som hanterar kemiska produkter har aktuell uppdaterad förteckning där alla kemiska medel finns med inklusive riskbedömning utifrån respektive säkerhetsdata-blad.	Kontroll av de arbetsställen som hanterar produkter som innehåller kemikalier. Saknas aktuell förteckning inklusive riskbedömning skall detta åtgärdas.	1 ggr/år	Enhetschef - VA - Kost - Stadsmiljö - Avfall & återvinning - Lokalvård & vaktmästeri
Verksamhet	Hantering av kemikalier	Om kemikalier förvaras eller hanteras på ett olämpligt sätt finns en ökad risk för spridning eller andra effekter som kan skada omgivningen.	Måttlig (12)	Genomgång av förvaring och rutiner för hantering av kemikalier med berörd personal.	Kontroll sker i flera moment (t.ex. förvaring för sig, diskussion om rutiner för sig) eller vid ett och samma tillfälle, t.ex. i samband med APT.	1 ggr/år	Enhetschef - VA - Kost - Stadsmiljö - Avfall & återvinning - Lokalvård & vaktmästeri

Riskkategori	Process/område	Beskrivning av risk	Riskvärde	Kontroll/åtgärd	Kontrollmoment	Frekvens	Ansvarig chef & Kontrollansvarig
Rättssäkerhet	Nämndbeslut	Risk att myndighetsbeslut i nämnden inte hanteras korrekt.	Måttlig (16)	Kontroll av beslut i nämnden vad gäller slutlig formulering, expediering, delgivning och diarietföring.	Stickprovskontroll av totalt 10 ärenden under året, fördelat på två tillfällen.	2 ggr/år	Enhetschef - Bygg - Miljö
Ekonomi	Föreningsstöd	Risk att föreningsstöd inte blir rätt utbetalt till föreningarna.	Måttlig (12)	Kontroll på att utbetalning till föreningar skett enligt riktlinjerna för föreningsstöd.	Stickprovskontroll av totalt 10 ärenden under året.	1 ggr/år	Enhetschef planering och exploatering
Ekonomi	Inköp	Risk att vi följer lagen om offentlig upphandling.	Måttlig (12)	Kontroll av avrop, beställningar och inköp.	Samtliga avrop, beställningar och inköp under två enskilda kalendermånader kontrolleras för att fastställa om gällande avtal följts.	1 ggr/år	Samtliga chefer inom sektorn

Beslutsuppföljning för samhällsnämnden februari 2023

Dnr SAN 2023/58

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade 2016-12-07 § 142 att punkten ”Beslutsuppföljning” ska vara en punkt på föredragningslistan för styrelse och nämnden.

Vid dagens sammanträde redovisas uppdrag från samhällsnämnden fram till dagens datum.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2023-01-25

Ekonomiska konsekvenser

-

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden antecknar informationen.

Ingela Flodin
Nämndsamordnare
ingela.flodin@lillaedet.se

Beslutsdatum	Ärende/rubrik	Handläggare	Uppdrag till förvaltningen	Kommentar	Status
2020-05-27 § 62	Framtida avloppsvattenrening	Franz Wallebäck	Tekniska nämnden ger förvaltningen i uppdrag att undersöka alternativ för den långsiktiga lösningen för Lilla Edets kommuns framtida avloppsvattenrening.	Återremiss 26/1-23	pågående
2020-04-21 § 36	Reviderade bidragsregler	Carolina Allvin Bromar	Förvaltningen får i uppdrag att tillsammans med föreningarna utvärdera de nya bidragsreglerna under hösten 2021	Arbete pågår, bedöms klart för beslut 2023.	pågående
2021-11-25 § 204	Tidningsinsamling 2022	Anders Johansson	Samhällsnämnden beslutar att ge sektorn i uppdrag att utreda alternativa insamlingsplatser.	2022-12-15 § 170	klar
2023-01-26 § 26	Initiativärende från Sverigedemokraterna om att avskaffa p-skiva i	Anna Berlin	Samhällsnämnden ger sektorn i uppdrag att utreda initiativärende om att avskaffa p-skiva		pågående

2023-01-31

Övertagande av återvinningsstationer för förpackningsinsamling

Dnr SAN 2023/60

Sammanfattning

Sommaren 2022 kom beslut från regeringen om kommunalt insamlingsansvar för förpackningsavfall från hushåll, samt från sådan samlokaliserade verksamheter som har anmält att de vill ha kommunal insamling.

Förändringen innebär att kommunen kommer ansvara för att samla in förpackningar och lämna över dem till producenterna mot ersättning.

Ändringen träder i kraft 1a januari 2024. Alternativen som då finns för att samla in förpackningsavfall är genom:

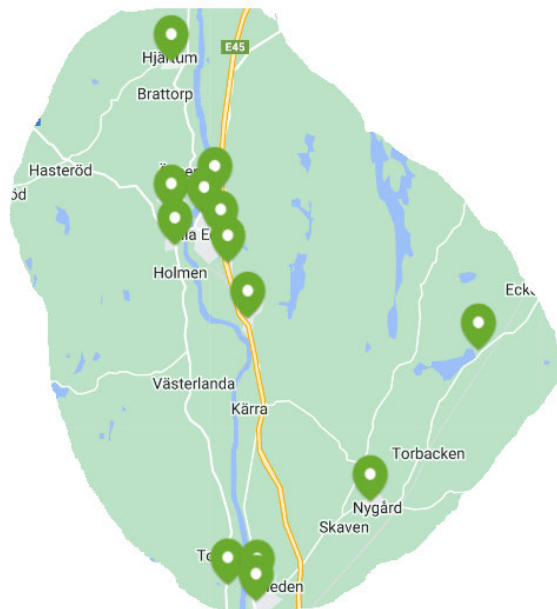
1. Återvinningscentralen.
2. Lättillgängliga insamlingsplatser.
3. Fastighetsnära insamling.

Insamling på återvinningscentralen

Insamling av förpackningar sker på återvinningscentralen idag som en insamlingsplats under producentansvaret, och insamlingen kan efter årsskiftet fortsätta på samma sätt som idag. Kravet 2024 är dock att ha insamling genom antingen fastighetsnära eller lättillgängliga platser, att då enbart ha insamling på återvinningscentralen räcker inte till för att uppnå kravet.

Insamling på lättillgängliga insamlingsplatser

Idag sker insamling genom FTI ABs återvinningsstationer, som är den huvudsakliga insamlingen av förpackningar från hushåll i dagsläget under producentansvaret. Det finns 12 återvinningsstationer i Lilla Edets kommun (13 om återvinningscentralen räknas med).

Illustration över placeringen av befintliga återvinningsstationer i Lilla Edets kommun

Eftersom FTI AB inte kommer att ha ansvar att samla in förpackningar från och med 2024, kommer de att avveckla sin drift av återvinningsstationerna.

FTI AB har erbjudit kommuner att överta återvinningsstationerna, kostnaden blir i det fallet köp av behållare + driftkostnad. Driftkostnaden består huvudsakligen av kundtjänst, tömning, städning, halkbekämpning och underhåll behållare.

Det är inte realistiskt att hitta och etablera nya platser för insamling på lättillgängliga platser till 2023, dock är det realistiskt att ta över befintliga återvinningsstationer och platserna är också kända av invånarna.

Fastighetsnära insamling

Den fastighetsnära insamlingen som finns idag är framför allt verksamheter och flerbostadshus som anlitar privata företag för att hämta förpackningar. Detta kommer inte bli tillåtet att göra 2024 då kommunen har ansvaret att samla in förpackningarna. Vilken omfattning denna insamling har i kommunen idag är inte känt då ingen samlad statistik finns att tillgå.

Att införa fastighetsnära insamling till alla hushåll till 2024 är inte realistiskt, kravet är att alla hushåll ska ha det 2027 och även det är trång tidsplan för en så stor förändring. Till 2024 skulle det däremot vara möjligt att införa en insamling i mindre skala hos verksamheter och flerbostadshus, detta kräver ytterligare utredning.

Plan för att utföra insamling av förpackningar i Lilla Edets kommun 2024

För att tillgodose kravet 2024 på att hushållen ska kunna lämna förpackningar till kommunen antingen genom lättillgängliga platser eller fastighetsnära insamling är det verksamhetens bedömning att det mest lämpliga är att överta FTI ABs återvinningsstationer samt fortsätta insamling på återvinningscentralen.

Detta utifrån tidsperspektivet, ekonomi, samt att insamling på lättillgängliga platser även kommer behövas efter att fastighetsnära insamling införts, dock kanske i ändrat utförande eller antal. Det är också lämpligt att fortsätta med platser som används och som invånarna känner till, så att det inte blir ett sorts avbrott för den befintliga sorteringen.

Om och vilken fastighetsnära insamling som kan införas 2024 kommer att utredas.

Vad som krävs för att överta återvinningsstationerna

För att kommunen ska ta över återvinningsstationerna krävs följande:

1. Köp av behållare.
2. Organisera tömning av behållarna och omlastning av insamlingen.
3. Organisera skötsel av återvinningsstationerna (städning, halkbekämpning, underhåll av behållare etc..).
4. Organisera kundtjänst som kan ta emot frågor/synpunkter/påtalan om fulla behållare/påtalan om nedskräpning etc.
5. Överenskommelse om mark på de platser kommunen inte äger marken.

Beslutsunderlag

-Tjänsteskrivelse daterad 2023-01-26

Ekonomiska konsekvenser

Naturvårdsverket ska fastställa ersättningen som kommunerna ska få för att samla in förpackningar. Det kommer ske genom schablonbelopp.

Beloppen är inte fastslagna ännu, men det finns ett förslag från Naturvårdsverket.

Enligt det förslaget är ersättningen för insamling på lättillgängliga platser i vår kommun 110 tkr/plats + tonersättning för avfallet.

Detta skulle ge en uppskattad ersättning på 1,4 mnkr/år+ 0,7 mnkr/år för att samla in förpackningar på befintliga återvinningsstationer + återvinningscentralen. Där 0,7 mnkr bygger på det insamlade mängderna under år 2021.

För att utföra insamlingen krävs lämpliga fordon samt en bemanning till en uppskattad kostnad av 2 mkr/år.

Verksamheten gör således bedömningen att med en sådan ersättning bör det vara möjligt att insamlingen helt finansieras av ersättningen, och därmed inte belastar avfallskollektivet, det går dock inte att säga detta med absolut säkerhet i dagsläget eftersom intäkterna och utgifterna inte är helt kända.

En utgift som är känd är inköp av behållare, FTI AB har fastställt värdet för befintliga behållare i Lilla Edets kommun till 750 tkr (2022 års värde). För att köpa behållarna krävs en utökning av investeringsmedel år 2024.

Bakgrund

Sommaren 2022 kom beslut från regeringen om kommunalt insamlingsansvar för förpackningsavfall från hushåll, samt från sådan samlokaliserade verksamheter som har anmält att de vill ha kommunal insamling.

Förändringen innebär att kommunen kommer ansvara för att samla in förpackningar och lämna över dem till producenterna mot ersättning.

Viktiga datum:

1. 30 september 2023 – Kommunen ska lämna uppgifter till Naturvårdsverket.
2. 1 januari 2024 – Kommunen tar över insamling av förpackningsavfall från hushåll genom fastighetsnära insamling eller lättillgängliga insamlingsplatser.

3. 1 januari 2026 – Kommunen ska samla in förpackningsavfall på torg och i parker samt andra populära platser där kommunen har ett renhållningsansvar enligt gaturenhållningslagen.
4. 1 januari 2027 – Kommunen ska ha infört fastighetsnära insamling av förpackningsavfall från hushåll och anmälda samlokaliserade verksamheter. Kommunen ska samla in skrymmande förpackningsavfall via lättillgängliga insamlingsplatser.

Förändringarna gäller förpackningar av papper och kartong, plast, metall, färgat och ofärgat glas, trä och övrigt förpackningsmaterial. Kraven på fastighetsnära insamling gäller förpackningar av papper och kartong, plast, metall och glas.

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden beslutar att Lilla Edets kommun ska överta FTI ABs återvinningsstationer och ger förvaltningen i uppdrag att planera och genomföra övertagandet och efterföljande drift.

Anders Johansson
Ingenjör
anders.johansson@lillaedet.se

Beslut expedieras till
[Här skriver du vilka som ska ta del av beslutet](#)

Beslutet skickas för kännedom till
[Här skriver du vilka som ska ha beslutet för kännedom](#)

Ansökan om särskilt bidrag från LERK för snöblad/plogblad

Dnr SAN 2023/61

Sammanfattning

Lilla Edets Ridklubb söker särskilt bidrag för att köpa in ett snöblad/plogblad till sin traktor. Detta för att underlätta, och själva ombesörja, snöskottningen på anläggningen. Kommunen skottar idag bara en viss del och föreningen kan då med hjälp av ett eget snöblad skotta anläggningen själv och på så sätt frigöra tid och pengar för kommunen. Kommunen kommer däremot fortsätta grusa anläggningen när övrig gatugrusning sker i området. Kostnad enligt offert 37 500 kr.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 23-01-27
Bestämmelser för stöd till kultur- och fritidsverksamhet
Offert från Maskin Väst AB

Ekonomiska konsekvenser

Ryms i budget

Förslag till beslut

Samhällsnämnden beviljar 37 500 kr för snöblad/plogblad och att föreningen då fortsättningsvis hanterar sin snöröjning i egen regi på hela anläggningen.

Carolina Allvin Bromar
Handläggare
carolina.allvin-bromar@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Lilla Edets Ridklubb
Carolina Allvin Bromar, föreningssamordnare
Maria Wagerland, planerings- och exploateringschef

Behovsutredning gällande miljöenhetens ansvarsområde 2023–2025

Dnr SAN 2023/2

Sammanfattning

Miljöbalken ställer krav på tillsynsmyndigheten att minst en gång per år uppdatera en behovsutredning som redovisar vilka resurser som krävs för att myndigheten ska leva upp till miljöbalkens krav. Då nämnden via miljöenheten även ansvarar för kontroll enligt livsmedelslagen samt prövning och tillsyn enligt viss annan lagstiftning kopplad till miljö- och hälsoskyddsområdet, redovisas behoven i en samlad behovsutredning för enheten. I denna ingår även sådana uppgifter med koppling till miljö-, natur- och hälsoskyddsområdet som inte omfattar prövning och tillsyn. Till exempel så har nämnden ansvar för viss miljöövervakning för att följa arbetet med att nå de svenska miljömålen anpassat till lagstadgade miljö kvalitetsnormer, men att agera sakkunniga vid framtagandet av detaljplaner och andra externa remisser är också en viktig arbetsuppgift.

Behovsutredningen ligger till grund för framtagandet av nämndens tillsynsplan för miljöenhetens ansvarsområde. Sammanfattningsvis så framgår av årets uppdatering att det saknas 3,2 tjänster inom miljöenheten inför 2023 jämfört med de resurser enheten hade 2022.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2023-01-12

Behovsutredning 2023–2025, Miljöenhetens ansvarsområden inom samhällsnämnden

Bakgrund

Samhällsnämnden i Lilla Edets kommun ansvarar enligt lag bl.a. för tillsynen enligt miljöbalken, delar av strålskyddslagen, tobakslagen och smittskyddslagen. Dessutom ansvarar nämnden för kontroll enligt livsmedelslagen. Utöver det förväntas nämnden arbeta strategiskt med frågor gällande naturvård, miljöövervakning etc. Vissa frågor hanteras av nämndens personal med kommunstyrelsen som mottagare.

Enligt miljö tillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska den operativa tillsynsmyndigheten utreda tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen omfattar en treårsperiod och ska ses över vid behov, dock minst en gång per år. Den operativa tillsynsmyndigheten ska föra ett register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn. Med

behovsutredning och register som grund ska myndigheten inför varje verksamhetsår ta fram en samlad tillsynsplan.

Samhällsnämndens ansvarområde enligt miljöbalken är brett och omfattar bland annat tillsyn av miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, verksamheter som orsakar miljöskador, efterbehandling av förorenade områden, kemiska produkter och biotekniska organismer samt avfall och producentansvar.

Tillsynsbehovet varierar från år till år, då det vissa år krävs mer tid för en viss typ av objekt. Det beror på att olika verksamheter besöks med olika intervall beroende på verksamhetens miljö- och hälsopåverkan. Nämnden har också en tillsynsskuld för sådan tillsyn som borde varit utförd sedan tidigare. För att kunna sätta det totala resursbehovet i relation till befintliga resurser så behöver även övriga uppgifter som åligger miljöenhetens personal redovisas i ett samlat dokument. Miljöenheten har därför uppdaterat föregående års behovsutredning, som visar att det utifrån de resurser som funnits under 2022 saknas 3,2 tjänster för att under 2023 hantera det årliga behovet inklusive befintlig tillsynsskuld.

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden godkänner *Behovsutredning gällande miljöenhetens ansvarsområde 2023–2025* daterad 2023-01-12.

Kristian Nordström
Miljö- och byggchef
kristian.nordstrom@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Kristian Nordström, miljö- och byggchef

Behovsutredning 2023–2025

Miljöenhetens ansvarsområden inom samhällsnämnden

Framtagen av: Miljöenheten

Datum: 2023-01-12

Version: 1.0

Innehållsförteckning

Bakgrund och syfte	2
Förutsättningar	2
Miljömål	2
Lagstiftning	3
Omvärldsanalys	3
Prövning och tillsyn	4
Planerad miljöskyddstillsyn	5
Händelsestyrd miljöskyddstillsyn	7
Planerad hälsoskyddstillsyn	9
Händelsestyrd hälsoskyddstillsyn	10
Prövning och tillsyn strandskydd	12
Planerad livsmedelskontroll	12
Händelsestyrd livsmedelskontroll	13
Behov och resurser för prövning och tillsyn	13
Övriga uppgifter	14
Naturvård och miljöövervakning	14
Nytt verksamhetssystem	16
Totalt resursbehov	16
Jämförelse behov och resurser 2023–2025	16

Bakgrund och syfte

Samhällsnämnden i Lilla Edets kommun ansvarar enligt lag för tillsynen enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen samt delar av strålskyddslagen, tobakslagen, smittskyddslagen, lag om foder och animaliska biprodukter, lagen om sprängämnesprekursorer samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel. Nämnden är den utsedda myndighet som ansvarar för att avsätta de resurser som behövs för att tillgodose tillsynsbehovet i kommunen. Kommunens nämndsorganisation förändrades till 2021 och tidigare miljö- och byggnämndens ansvarsområden hamnade enligt kommunfullmäktiges beslut inom den nya samhällsnämndens ansvarsområden.

Enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska den operativa tillsynsmyndigheten utreda tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen omfattar en treårsperiod och ska ses över vid behov, dock minst en gång per år. Den operativa tillsynsmyndigheten ska också föra ett register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn.

Behovsutredningen omfattar både behovet av planerad tillsyn och handläggning av inkommande ärenden. Behovsutredningen tar upp den lagstyrda verksamheten enligt ovan, men redovisar också övriga arbetsuppgifter som faller under samhällsnämndens ansvar kopplat till natur- och vattenvård mm.

Utredningen baseras på analys av de nationella miljömålen, kunskap om miljötillståndet, lagstiftningens krav, politiska mål och erfarenheter från tidigare tillsyn och prövning.

Med behovsutredning och register som grund ska myndigheten inför varje verksamhetsår ta fram en samlad tillsynsplan.

Förutsättningar

Kommunfullmäktiges direkta beställning av verksamhet för samhällsnämnden finns i nämndens reglemente, som också styr det dagliga arbetet parallellt med lagstiftning, kommunens övriga styrdokument och miljömålsdokument.

I dokumentet redovisas tillsynsbehovet som tid (timmar) och vid beräkningen av antalet behövda tjänster har Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) schablon att en heltid kan leverera 1 000 timmar tillsyn använts. Detta för att enkelt kunna relatera till hur många medarbetare det finns behov av på miljöenheten. I behovsutredningen redovisas inga avvägningar eller prioriteringar.

Miljömål

Lilla Edets kommun antog lokala miljömål 2005¹. De lokala miljömålen är kopplade till de nationella miljömålen. Kommunen har även antagit en handlingsplan för miljömålen 2013–2020².

Handlingsplanen beskriver de åtgärder som krävs för att uppnå de lokala miljömålen i Lilla Edets kommun. Då dokumentet är utgången och inte ersatts med något motsvarande så saknas något gällande styrdokument i kommunen som bryter ner de nationella miljömålen.

Kommunstyrelsen har under 2022 beslutat om nya åtaganden inom åtgärdsprogrammet för ett hållbart Västra Götaland, som förutsätter deltagande från miljöenheten. Under 2021 har också kommunstyrelsen antagit nya klimatlöften inom den regionala satsningen Klimat 2030.

Med utgångspunkt från de nationella och lokala miljömålen ska kommunens tillsynsinsatser och naturvårdsarbete leda till att miljömålen uppfylls och att utvecklingen styrs mot ett hållbart samhälle.

---

¹ Antagen av Kommunfullmäktige 2005-04-27

² Antagen av Kommunstyrelsen 2012-11-28

Lagstiftning

Nämndens verksamhet styrs till övervägande del av lagstiftning. De lagar som främst styr miljöenhetens arbete är

- EG-förordningar och direktiv
- Förvaltningslagen
- Kommunallagen
- Offentlighets- och sekretesslagen
- EU:s dataskyddsförordning (GDPR)
- Miljöbalken
- Livsmedelslagen
- Lag om handel med vissa receptfria läkemedel
- Smittskyddslagen
- Strålskyddslagen
- Tobakslagen

Lagstiftningen är till stora delar nationell men inom vissa områden gäller EU-lagstiftningen direkt utan att den har införlivats i den svenska. Det gäller framför allt inom livsmedelsområdet. Till lagarna finns en rad följdförfattningar som utfärdas av regering och centrala verk. Dessutom utfärdas en rad allmänna råd, direktiv, riktlinjer och vägledningar av Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen, Livsmedelsverket, Jordbruksverket med flera.

Omvärldsanalys

Lilla Edets kommun var 2016 den tredje snabbast växande kommunen i landet och befolkningen väntas öka med ca 100–200 personer per år de närmaste åren. Behovet att ta fram detaljplaner för att möjliggöra ytterligare bostäder är stort men kommunstyrelsens resurser är begränsade, vilket antagligen innebär att det ändå inte kommer att krävas någon omfattande insats kopplat till detta från enheten den närmaste tiden. Dock har en ökning skett under 2022.

Vattenförvaltningens åtgärdsplan 2022–2027 innebär ökade krav på berörda myndigheter att säkerställa att åtgärder verkligen kommer till stånd. För samhällsnämnden innebär detta arbete främst tillsyn av enskilda avlopp och annan miljöfarlig verksamhet, förorenade områden samt lantbruk.

Inför 2022 har Naturvårdsverket i samarbete med flera andra vägledande myndigheter tagit fram en nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken som tillsammans med den nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan pekar ut en rad fokusområden för tillsyn för de kommande tre åren.

En stor del av nämndens verksamhet är händelsestyrd och därmed svår att förutse och planera. Hanteringen av oförutsedda händelser riskerar alltid att ta mycket tid från planerad tillsyn och livsmedelskontroll.

FN:s Agenda 2030 med de 17 globala hållbarhetsmålen påverkar också kommunen då kommuner är viktiga aktörer i genomförandet av agendan. Kommunen kommer med start under året att ta ett större grepp kring Agenda 2030 genom ett nytt samarbete inom samverkansprojektet Glokala Sverige.

Miljö- och bygglovsenheternas ärendehanteringssystem har under 2022 bytts ut, vilket ger ökade möjligheter till en effektiv handläggning. Viss lokal utveckling av systemet återstår vilket kommer att kräva en del resurser i form av arbetstid.

Prövning och tillsyn

Varje kommun utövar, genom den eller de nämnder som fullmäktige bestämmer, tillsyn inom kommunen över miljö- och hälsoskyddsområdet enligt 9 kapitlet miljöbalken.

”Tillsynen skall säkerställa syftet med denna balk och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken. Tillsynsmyndigheten skall för detta ändamål på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera efterlevnaden av miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse.

I fråga om miljöfarlig verksamhet eller vattenverksamhet som omfattas av tillstånd skall tillsynsmyndigheten även fortlöpande bedöma om villkoren är tillräckliga. Tillsynsmyndigheten skall dessutom, genom rådgivning, information och liknande verksamhet, skapa förutsättningar för att balkens ändamål skall kunna tillgodoses” (26 kap 1§ miljöbalken).

Tillsynsmyndigheten ska på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska också vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse.

Nämnden har också ett tillsynsansvar enligt annan lagstiftning inom miljö- och hälsoskyddsområdet än miljöbalken och dess förordningar och föreskrifter. Förvaltningslagen föreskriver att myndigheten har en serviceskyldighet och ska lämna upplysningar, vägledning, råd och annan sådan hjälp till enskilda i frågor som rör myndighetens verksamhetsområde.

Samhällsnämndens verksamhetsområde är brett och omfattar bland annat prövning och tillsyn av miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, livsmedel, strandskydd, efterbehandling av förorenade områden, kemiska produkter samt avfall och producentansvar. Dessutom ansvarar nämnden för kommunens naturvårdsarbete och miljöövervakning.

Tillsynsbehovet kan variera något från år till år, då det vissa år krävs mer tid för en viss typ av objekt. Det beror på att olika verksamheter besöks med olika intervall beroende på verksamhetens miljö- och hälsopåverkan, men också som en konsekvens av att den händelsestyrda tillsynen kan variera i omfattning.

Planerad miljöskyddstillsyn

Miljöskydd handlar om att förbättra och trygga en god miljö utomhus och för att förhindra/förebygga utsläpp till mark, luft och vatten. Med miljöskydd avses områdena miljöfarliga verksamheter, avfall, förorenade områden, kemikalier och lantbruk.

Tabell 1 – Planerad miljöskyddstillsyn för 2023–2025

Verksamhet	Totalt antal Objekt/ärenden	Timmar per objekt	Intervall (år)	Behov 2023	Behov 2024	Behov 2025
B-verksamheter	8	4–31	1	125	125	125
C-verksamheter	26	2–16	1/2–1	138	138	138
Avfall för anläggningsändamål (C-tillsyn)	14	2–20	1/2	200	200	100
U-verksamheter (ej lantbruk)	Ca 500	2–8	1/5	800	800	800
Lantbruk	70	6	1/3–1/8	100	72	48
Hästgårdar, > 2 de	80	4	1/4–1/8	40	0	20
Enskilda avlopp, inventering	3000 (300/år)	4		1200	1200	1200
Cisterner	125			200	70	70
Förorenade områden	107			300	200	200
Kemikalier i detaljhandeln	20	8	1/4	160	0	0
PCB	182			100	50	20
Köldmedier	20	3	1	60	60	60
Summa				3423	2915	2881

B-verksamheter

Verksamheter som kräver tillstånd från länsstyrelsen (miljöprövningsdelegationen) kallas B-verksamheter. Exempel på tillståndspliktiga verksamheter är större lantbruk, avfallsanläggningar och täkter. Samtliga B-verksamheter bedöms kräva regelbunden tillsyn, i de flesta fall årligen.

I Lilla Edets kommun finns åtta B-verksamheter inom hamnar, täkter, vindkraft och kemisk industri där nämnden är tillsynsmyndighet. De kommunala anläggningarna avloppsreningsverket Ellbo och Högstorpstippen är B-verksamheter där länsstyrelsen är tillsynsmyndighet. I samband med sluttäckning av Högstorpstippen kommer denna överlämnas till kommunens tillsyn som ett C-objekt.

C-verksamheter

Verksamheter som är anmälningspliktiga till miljönämnden kallas C-verksamheter. I Lilla Edet finns ca 26 C-verksamheter inom kemisk industri, återvinning, avloppsreningsverk, bränslestationer, fordonslackering, lantbruk, motorbana, skjutbanor och vindkraftverk.

Avfall för anläggningsändamål

Återvinning av avfall för anläggningsändamål där föroreningsrisken är ringa är en anmälningspliktig verksamhet som bedrivs mellan 1–5 år. I Lilla Edets kommun har vi ca 14 sådana anläggningar i varierande storlek som är beräknat aktiva. Totalt finns 100 platser där den här typen av verksamhet bedrivs, men ingen slutbesiktning har historiskt genomförts. Under 2023–2024 finns planer på att delta i ett nationellt tillsynsprojekt med fokus på återanvändning av avfall för anläggningsändamål.

U-verksamheter

Miljöfarliga verksamheter som inte är tillstånds- eller anmälningspliktiga kallas U-verksamheter. Även om U-verksamheter är små och ofta har en mindre omgivningspåverkan än B- och C-objekt ska de uppfylla kraven i miljöbalken. Verksamhetsutövare för en U-verksamhet kan vara både företag och privatpersoner. Företag som är U-verksamheter är bland annat mindre fordonstvättar,

tandläkarmottagningar, åkerier, mekaniska verkstäder och fordonsverkstäder. Antalet är svårt att bedöma då det inte har bedrivits någon kontinuerlig tillsyn på dessa, trots åläggandet i miljötillsynsförordningen. Även mindre lantbruk och hästgårdar räknas som U-objekt men redovisas separat ovan.

Under 2021 och 2022 genomfördes en grov inventering av potentiella U-objekt i kommunen och den lista som framtagits har över 900 potentiella verksamheter. Det verkliga talet är sannolikt mycket lägre men en sällning av dessa måste påbörjas och är ett arbetsintensivt område.

Avfallstransportörer

Tillsyn på avfallstransportörer har inte bedrivits i kommunen tidigare men då den nationella strategin för miljötillsyn nu har tillsyn av dessa som ett mål, utöver kraven i miljötillsynsförordningen, behöver samhällsnämnden inventera antalet transportörer registrerade i kommunen samt bedöma tillsynsbehovet av dessa. Detta går i hand med ovanstående inventering av U-anläggningar, då nästan alla avfallstransportörer klassas som en typ av U-anläggning.

Lantbruk och hästgårdar

Vid tillsyn på lantbruk kontrolleras bland annat lagring, spridning och övrig hantering av gödsel och växtskyddsmedel, avfallshantering, cisterner, animaliska biprodukter och att lagstiftningen efterföljs gällande dokumentation och nödvändiga tillstånd.

Vid tillsyn på hästgårdar kontrolleras framför allt lagring och hantering av stallgödsel men även näringsläckage från rasthagar etc.

Enskilda avlopp

Enskilda avlopp, eller små avloppsanläggningar, i kommunen inventeras fortlöpande. Uppgiften är prioriterad i den nationella strategin för miljöbalktillsyn. Inventering sker områdesvis där de vattendrag med sämst vattenkvalitet prioriteras först, utifrån "Handlingsplan för tillsyn och åtgärder av enskilda avlopp i Lilla Edets kommun". Det bedömda behovet utgår ifrån en önskad minsta åtgärdstakt framtagen av Havs- och vattenmyndigheten (HaV). Från och med 2025 måste kommunen ha ett digitalt register över kommunens ca 3000 avloppsanläggningar färdigt, då HaV avser gå över till intervallstyrd riskbaserad tillsyn av små avloppsanläggningar.

Cisterner

Vid tillsyn av cisterner kontrolleras om cisternen genomgått återkommande kontroll. Kontroll av cisterner sker löpande vid tillsyn av bland annat lantbruk och bränslestationer eller som tillsynsprojekt.

Förorenade områden

Förorenade områden innefattar mark- och vattenområden. Samlad information om förorenade områden finns i länsstyrelsens nationella databas "EBH-stödet" som nämnden bidrar till att hålla uppdaterad. Framtagande av en handlingsplan kommer att behöva prioriteras framöver.

Kemikalier i detaljhandeln

Tillsynen på kemikalieområdet gäller både verksamheter som hanterar kemikalier och verksamheter som tillhandahåller kemikalier såsom dagligvaruhandel. Den förstnämnda gruppen ingår huvudsakligen i bedömt behov för respektive verksamhet. Kemikalier tas upp i samband med tillsyn av miljöfarliga verksamheter eller inom ramen för tillsynsprojekt.

PCB

Samhällsnämnden har tillsyn på att fastighetsägare till byggnader uppförda och/eller renoverade mellan åren 1956–1973 inventerar förekomsten av PCB i fastigheten, samt rapporterar resultaten till myndigheten.

Köldmedier

Tillsynen på köldmedier sker genom granskning och uppföljning av årsrapporter från köldmedieanläggningar, såsom kylar, frysar och luftkonditioneringsanläggningar med minst 10 kg köldmedia.

Händelsestyrd miljöskyddstillsyn

En del av enhetens tillsynsarbete är händelsestyrt. Utifrån uppföljning av händelsestyrda ärenden tidigare år, görs nedanstående uppskattning av kommande års behov av arbetstid. Den händelsestyrda tillsynen sker inom ett flertal områden.

Tabell 2 – Händelsestyrd miljöskyddstillsyn för 2023–2025

Verksamhet	Totalt antal ärenden	Behov 2023	Behov 2024	Behov 2025
Anmälan av C-verksamhet	10	100	100	100
Förorenade omr., §28-anmälningar m. m	5	100	100	100
Enskilda avlopp ansökan/klagomål	200	1200	1200	1200
Värmepumpar	25	75	75	75
Olyckor och utsläpp	10	100	100	100
Anmälan och ansökan övrigt (bekämpningsmedel, gödseldispens, cistern mm)	50	100	100	100
Prövning inom vattenskyddsområde	30	200	400	200
Klagomål (skrotbilar, avfall, nedskräpning, eldning av avfall mm)	15	130	130	130
Remisser och rådgivning		100	100	100
Summa		2105	2305	2105

Anmälan av C-verksamheter

Vid en anmälan av en C-verksamhet skall tillräckliga uppgifter inkomma för att nämnden ska kunna avgöra ärendet. När ärendet är tillräckligt utrett meddelas vid behov föreläggande om de försiktighetsmått eller förbud som krävs enligt miljöbalken. Tidsåtgången kan därför variera kraftigt även om många anmälningar har en fast taxa.

Förorenade områden

Tillsyn av förorenade områden handläggs löpande genom undersökningar och inkomna anmälningar om förorenade områden i kommunen.

Enskilda avlopp ansökan/klagomål

Ansökningar om inrättande av enskilda avloppsanläggningar handläggs löpande där en bedömning görs om ansökan uppfyller miljöbalkens krav, och tillstånd ges med eventuella villkor. Anmälan av mulltoalett och BDT-anläggningar samt dispens om förlängt slamtömningsintervall inkommer och handläggs enligt miljöbalken samt lokala föreskrifter. Inkommande klagomål utreds och vid behov föreläggs berörd fastighetsägare om de åtgärder som krävs enligt miljöbalken.

Värmepumpar

Handläggning av värmepumpar sker genom inkommande anmälningar. Bedömning görs utifrån lämplig placering och föroreningsrisk av närliggande vattentäcker.

Olyckor och utsläpp

Vid incidenter, olyckor och utsläpp görs bedömningar om åtgärder krävs för att skydda omgivande mark, luft och vatten. Vid behov föreläggs verksamhetsutövaren om försiktighetsmått eller förbud som behövs enligt miljöbalken.

Ansökan och anmälan övrigt

Det inkommer ärenden av olika typ som är anmälningspliktiga, bland annat anmälan om spridning av bekämpningsmedel, anmälan om dispens för spridning av gödsel och anmälan om cistern som tas ur bruk. Vid handläggning av ärendena görs en bedömning och eventuellt föreläggs verksamhetsutövaren att följa vissa försiktighetsmått.

Prövning inom vattenskyddsområde

I samband med införande av föreskrifter om vattenskydd av Göta älv och Vänersborgsviken har denna post tillkommit. Samtliga C-anläggningar som kan antas påverka vattenskyddet ska ha tillstånd enligt dessa föreskrifter innan den 30 juni 2024, annars måste de förbjudas. Beräkningen är att denna post kommer plana ut efter 2024.

Klagomål (skrotbilar, avfall, nedskräpning, eldning av avfall mm)

De klagomål som inkommer inom miljöskydd är ofta olika typer av avfallsärenden, till exempel nedskräpning, dumpning, farligt avfall på fastigheter, skrotbilar samt eldning av avfall. Vid klagomålsärenden görs en bedömning för eventuella åtgärder eller sanktioner.

Remisser och rådgivning

A-verksamheter kräver tillstånd från Mark- och miljödomstolen. I Lilla Edets kommun finns det en A-verksamhet, pappersbruket Essity. Länsstyrelsen sköter tillsynen över Essity men nämnden kan delta vid tillsynen och få remisser att besvara gällande anläggningen, liksom i andra tillståndsprocesser. Även andra remisser och enkäter som berör området samt förfrågningar utifrån tar viss tid att hantera.

Planerad hälsoskyddstillsyn

Tillsynen inom hälsoskyddsområdet genomförs för att skydda människors hälsa mot skador och olägenheter.

Hälsoskyddstillsynen innefattar exempelvis buller, fukt, lukt, radon, mögel, badvattenkvalitet, hygieniska lokaler och hållande av djur inom detaljplanelagt område.

Tabell 3 – Planerad hälsoskyddstillsyn för 2023–2025

Verksamhet	Totalt antal objekt	Timmar per objekt	Intervall (år)	Behov 2023	Behov 2024	Behov 2025
Skola	9	10	1/2	90	0	80
Förskola	13	8	1/3	96	8	0
Hygien fotvård (stickande/skärande)	13	5	1 - 1/5	65	0	0
Bassängbad/floating	3	3	1/4	9	0	0
Tillfälliga boenden/hotell/B&B	8	5	1/4	40	0	0
Idrottsanläggningar	18	5	1/5	70	0	0
Hygieniska verksamheter – frisör/massage/skönhet	19	4	1/4	76	0	0
Fastighetsägare - boendemiljö	40	6	1/3	210	0	0
Solarium	4	6	1/2	18	6	0
Rökfria miljöer	2	3	1	6	6	6
Vårdlokaler/vårdboenden/äldreboende/asyloboenden	36	6	1/3	216	0	0
Samlingslokaler	6	4	1/6	24	0	0
Strandbad - provtagning	3	4	5	60	60	60
Receptfria läkemedel	6	5	1/2	7	30	0
Basstationer och mobilmaster	26	6	1/6	156	0	0
Summa				1143	110	146

Anmälningspliktiga verksamheter inom hälsoskydd

Anmälningspliktiga verksamheter enligt 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, omfattar exempelvis undervisningslokaler, bad och hygieniska verksamheter med risk för blodsmitta och annan smitta, såsom barberare, fotvård, piercing och tatuering.

Undervisningslokaler

Tillsynen på förskolor, skolor och fritidsverksamhet innefattar till exempel hygien, inomhusmiljö och egenkontroll. I kommunen finns både kommunala och privata förskolor och skolor.

Hygieniska verksamheter (stickande/skärande) samt bassängbad

Vid tillsyn på hygieniska verksamheter och bassängbad kontrolleras hygien, smittskydd, kemikalier, avfall och egenkontroll.

Solarium

Vid tillsyn på solarium kontrolleras att Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier följs liksom frågor kring hygien och egenkontroll.

Ej anmälningspliktiga verksamheter inom hälsoskydd

Ej anmälningspliktiga verksamheter omfattar till exempel idrottsanläggningar, nöjeslokaler, strandbad, tillfälliga boenden, vårdlokaler, frisörer, hudvård och massörer.

Tillfälliga boenden

Vid tillsyn på tillfälliga boenden såsom hotell, pensionat, B&B och campinganläggningar kontrolleras inomhusmiljö med frågor som fukt, mögel, ventilation, radon, vatten och avlopp, avfall, legionella samt kemikalier.

Fastighetsägarna

Vid tillsyn av fastighetsägare kontrolleras inomhusmiljön i flerfamiljsbostäder samt fastighetsägarens egenkontroll för bland annat felanmälan, fukt- och mögel, ventilation, radon, avfall och legionella.

Idrottsanläggningar

Vid tillsyn på idrottsanläggningar kontrolleras inomhusmiljö med frågor som fukt, mögel, ventilation, legionella samt egenkontroll.

Hygieniska verksamheter – Frisör/massage/skönhet

Vid tillsyn hos hygieniska verksamheter kontrolleras bland annat hygien, rengöring, egenkontroll, avfall och kemikalier inkl. kosmetiska produkter.

Rökfria miljöer

Samhällsnämnden ansvarar för tillsyn av rökfria miljöer enligt lagen om tobak och andra produkter. Den nya lagen vann lagakraft i juni 2019. I den nya lagen har platser med rökförbud utökats till bland annat platser som uteserveringar på restauranger och caféer, busshållplatser, perronger, entréer vid samlingslokaler och butiker. Högstadieskolor bör fortsättningsvis prioriteras. Tillsyn kommer att ske händelsestyrt vid klagomål.

Vårdlokaler/vårdboenden/äldreboende/asylboenden

Vid tillsyn på vårdlokaler, vårdboenden, äldreboenden samt samlingslokaler kontrolleras inomhusmiljö med frågor avseende fukt, mögel, ventilation, radon, avfall, legionella samt kemikalier.

Strandbad - provtagning

Vattenprovtagning sker vid de tre kommunala badplatserna, Lille Väktor, Borydsjön och Bodasjön. Provtagningen sker vid minst 4 tillfällen under badsäsongen enligt HaV:s föreskrifter och allmänna råd om badvatten. Vid algblooming rapporteras detta på hemsidan badplatsen samt skyltar sätts upp vid stranden som avråder allmänheten att bada. Medborgarservice kontaktas för att publicera nyheten på kommunens hemsida samt sociala medier.

Receptfria läkemedel

Gäller tillsyn av återförsäljare av receptfria läkemedel. Vägledande myndighet är Läkemedelsverket som har tagit fram vägledning och checklistor.

Basstationer och Mobilmaster

Tillsyn att mobiloperatörens basstationer så att referensvärdet inte överskrids där allmänheten vistas.

Händelsestyrd hälsoskyddstillsyn

Hälsoskyddstillsynen är till stora delar händelsestyrd och sker inom ett flertal områden, bland annat olika anmälningsärenden och klagomål. Utifrån uppföljning av händelsestyrda ärenden tidigare år, görs en skattning av kommande års behov.

Tabell 4 – Händelsestyrd hälsoskyddstillsyn för 2023–2025

Verksamhet	Totalt antal ärenden	Behov 2023	Behov 2024	Behov 2025
Anmälan nya verksamheter (utbildningslokaler, bassängbad, hygieniska verksamheter stickande/skärande)	6	30	15	15
Djur inom planlagt område	3	15	15	15
Klagomål (inomhusmiljö, djur, eldning, buller)	15	400	400	400
Smittskyddsärenden	3	9	9	9
Luftvård		36	36	36
Kompostering	250 (2023)	250	20	20
Remisser och rådgivning		80	80	80
Summa		820	575	575

Anmälan av nya verksamheter inom hälsoskydd

Undervisningslokaler, bassängbad och hygieniska verksamheter med risk för blodsmitta och annan smitta är anmälningspliktiga. Vid inkommen anmälan görs en bedömning och eventuellt ställs villkor på verksamheten. Även solarier som upplåts till allmänheten är anmälningspliktigt, enligt 10 § Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar.

Djur inom planlagt område

Enligt de lokala föreskrifterna krävs det tillstånd att hålla vissa djur inom planlagt område. Vid inkommen anmälan görs en bedömning och eventuella villkor för tillståndet ställs.

Klagomål

Klagomål inom hälsoskyddsområdet handlar ofta om inomhusmiljö, eldning samt buller från trafik/hundar etc. Klagomål som inkommer utreds och en bedömning avseende olägenhet görs. Klagomålsärenden kan delas upp i tre kategorier. En andel av klagomålsärenden kan snabbt avslutas då de konstateras att de inte utgör en olägenhet enligt miljöbalken. Huvuddelen av klagomålen kräver mer handläggningstid i form av minst sex inspektioner, kontakt med båda parter samt skrivelser och delegationsbeslut vid avslutande av ärendet. Den tredje kategorin av klagomålsärendena kräver långtgående utredningar som innebär bland annat inspektioner, skrivelser och kontakt med andra myndigheter.

Smittskyddsärenden

Smittskyddsärenden så som beslut om nedgrävning av häst, ärenden inkomna från veterinärer angående salmonellasmittade katter samt smittspårning av objektburen smitta exempelvis legionella.

Luftvård

Kommunerna ansvarar för att kontrollera luftkvaliteten för de flesta miljökvalitetsnormerna och att tillhandahålla aktuell information om föroreningsnivåerna. Kontrollen ska ske i form av mätning, modellering eller objektiv skattning beroende på luftkvalitetssituationen. Lilla Edets kommun ingår i Luftvårdsförbundet Göteborgsregionen. Naturvårdsverket har sedan 2021 har lagt större ansvar för luftvård på kommunerna genom luftkvalitetsförordningen (2010:477).

Anmälan om kompostering

Anmälningar av kompostering hanteras kontinuerligt. Enheten för avfall har under 2021–22 succesivt infört matavfallhämtning i kommunen. Under 2023 är det endast de kommuninnevanare som endast har sommarhämtning av avfall som är kvar för avfallsenheten att kontakta, vilket uppskattningsvis kommer att innebära ca 250 st. anmälan om kompostering. Hantering av klagomål på bristfälligt skötta komposter.

Remisser och rådgivning

Rådgivning till allmänheten tar mycket tid.

Prövning och tillsyn strandskydd

Nämndens ansvar vad gäller tillsyn och prövning inom skyddade områden omfattar strandskyddsärenden i form av handläggning av ansökan om strandskyddsdispenser samt tillsyn. Då nämnden görs uppmärksam på misstänkta överträdelser finns ett behov av faktisk tillsyn. Dessutom bör tidigare beviljade dispenser följas upp. Behovet av tillsyn på befintliga anläggningar är svårbedömt och genomförs lämpligen i projektform.

Tabell 5 – Prövning och tillsyn strandskydd för 2023–2025

Verksamhet	Totalt antal ärenden	Behov 2023	Behov 2024	Behov 2025
Strandskyddsdispenser	10	80	80	80
Tillsyn	10	150	150	150
Remisser och rådgivning		30	30	30
Summa	20	260	260	260

Planerad livsmedelskontroll

Syftet med livsmedelslagstiftningen och livsmedelskontrollen är att alla livsmedel som serveras eller säljs ska vara säkra att äta. Det innebär att de ska hanteras på ett hygieniskt sätt och vara rätt märkta.

Livsmedelsföretag och livsmedel kontrolleras regelbundet. Kontrollen ska vara riskbaserad, ändamålsenlig och likvärdig för alla företag och organisationer.

Exempel på livsmedelsverksamheter som kontrolleras är restauranger, caféer, storkök, livsmedelsbutiker och vattenverk.

Tabell 6 – Planerad livsmedelskontroll för 2023–2025

Verksamhet	Totalt antal objekt	Kontrolltimmar 2023	Kontrolltimmar 2024 *	Kontrolltimmar 2025 *
Omsorg	13	25	25	25
Skola/förskola	21	44	44	44
Tillverkningsanläggningar och grossister	6	8	8	8
Butik och handel	11	28	28	28
Storhushåll (restauranger, caféer, B&B mm)	30	89	89	89
Huvudkontor, matmäklare, lager, transport och övrigt	2	3	3	3
Dricksvatten	8	24	24	24
Summa	91	221	221	221
Restid		30	30	30
Samverkan Trollhättan		60	60	60
Kontrollrelaterat administrativt arbete, erfarenhetsklassning, riskklassning mm		100	100	100
Rapportering till livsmedelsverket		20	20	20
Summa (totalt)		431	431	431

* Från och med 2024 kommer kontrolltiden att ändras till följd av ny lagstiftning. Information från Livsmedelsverket om ny beräkningsmodell kommer under 2023. Ingen justering av tiden har gjorts för 2024 och 2025 ännu.

Händelsestyrd livsmedelskontroll

En del av livsmedelskontrollen är händelsestyrd, bland annat utredning av misstänkt matförgiftning och uppföljande kontroll till följd av avvikelser vid den ordinarie kontrollen.

Tabell 7 – Händelsestyrd livsmedelskontroll för 2023–2025

Verksamhet	Totalt antal ärenden	Kontrolltimmar 2023	Kontrolltimmar 2024	Kontrolltimmar 2025
Uppföljande kontroll		20	20	20
Nyregistreringar och avregistreringar		20	20	20
Tillfälliga verksamheter		20	20	20
Enskilda vattentäkter		10	10	10
Misstänkt matförgiftning och klagomål		30	30	30
RASFF		30	30	30
Remisser och rådgivning. Covid-19 tillsyn vid behov		50	50	50
Summa		180	180	180

Behov och resurser för prövning och tillsyn

Tabell 8-Totalt behov för prövning och tillsyn

Tillsyn	Behov 2023	Behov 2024	Behov 2025
Miljöskydd - planerad	3423	2915	2881
Miljöskydd - händelsestyrd	2105	2305	2105
Hälsoskydd - planerad	1143	110	146
Hälsoskydd - händelsestyrd	820	575	575
Strandskydd	260	260	260
Livsmedelskontroll - planerad	431	431	431
Livsmedelskontroll - händelsestyrd	180	180	180
Summa	8362	6776	6578

Övriga uppgifter

Inom samhällsnämndens verksamhet ingår arbetsuppgifter som faller utanför den taxefinansierade tillsynen men ingår i kommunens ansvar och är del i arbetet mot att nå lokala, regionala och nationella miljömål. I denna kategori ingår naturvårdsarbete, vattenförvaltning, fiskevård, luftövervakning och övrig miljöövervakning. En annan viktig uppgift är enhetens personal ska agera som sakkunniga i samband med samråd och yttranden internt och externt inom enhetens ansvarsområde. Dessutom faller strategiska hållbarhetsfrågor i stor utsträckning på miljöenhetens personal att utföra, trots att uppgifterna ligger under kommunstyrelsens ansvarsområde. De uppgifter som utförs mot kommunstyrelsen redovisas inte längre i denna behovsutredning, som ska spegla behovet inom nämndens ansvarsområde. Det innebär att uppgifter som utförs av kommunens miljöstrateg inte tas upp i detta dokument.

Naturvård och miljöövervakning

Samhällsnämnden har de senaste åren avsatt resurser motsvarande en halvtid för naturvårdsarbete. Kommunekologen stödjer bygg- och planerheten med yttranden och deltagande i projektgrupper med perspektiven artskydd, grön infrastruktur, strandskydd, ekosystemtjänster, regionala handlingsprogram och åtgärdsprogram. Kommunekologen arbetar med lokala naturvårdsprojekt som ett led i kommunens arbete mot att nå miljö kvalitetsmål och lokala miljömål och stöttar andra enheter i projekt eller förvaltningsuppgifter som berör naturvård och friluftsliv, exempelvis vid framtagande av skötselplaner för kommunala grönytor, anläggande av ängar, och bekämpning av invasiva arter. Kommunekologen hanterar remisser från andra myndigheter rörande naturvårdsfrågor, övervakar kommunens värdefulla natur, arbetar med friluftsförande åtgärder och håller den lokala naturvårdsplanen uppdaterad. Inom tjänsten ryms också ansvaret för kalkningen i Lilla Edet.

Dessutom upptas i denna del sådan tid som läggs på samråd och yttranden inom miljöenhetens ansvarsområde, som inte ingår i tillsynsansvaret, liksom deltagande i olika samverkansgruppen inom vattenskydd, fiskevård etc. och övrig miljöövervakning.

Tabell 9 – Naturvård och miljöövervakning 2023–2025

Naturvård & miljöövervakning	Timmar 2023	Timmar 2024	Timmar 2025
Kalkning	200	200	200
LONA-projekt Grönt stråk Lödöse	50	0	0
Invasiva arter	20	20	20
Skydds jakt	50	50	50
Fiskevård	100	100	100
GÄVSO	100	50	20
Luftmätning och övrig vattenprovtagning	100	100	100
Naturvårdsplan / grönplan	0	150	150
Deltagande plan & exploatering	250	250	250
Remisser, samråd och rådgivning	200	200	200
Summa	1070	1120	1090

Kalkning

I kommunen kalkas ca 100 objekt, både sjöar och våtmarker. Kalken sprids med hjälp av båt och helikopter. För att följa upp effekterna av kalkningen tas drygt ett hundratal vattenprover i 31 olika

vattendrag varje år. Lilla Edets kommun söker årligen medel för kalkning hos Länsstyrelsen i Västra Götaland. Bidragen är dels 85% och dels 100% kostnadstäckning från staten.

Lona-projekt

Kommunen har framgångsrikt genom åren drivit ett antal LONA-projekt i syfte att stärka eller lyfta fram naturvärden. LONA-projekt kan innebära att projektet bekostas upp till hälften av totalkostnaden med statliga bidrag. Ett LONA-projekt som drivs av miljöenheten avslutas under 2023.

Invasiva arter

Jätteloka, parkslide, blomsterlupin och jättebalsamin invasiva arter som noterats i kommunen. Kommunen förväntas bevaka förekomsten på egna marker och genomföra åtgärder för att motverka dessa arter. Ansvarig för praktiska åtgärder på kommunal mark är framför allt enheten för stadsmiljö och trafik, men medarbetare på miljöenheten övervakar förekomst och arbetar med rådgivning gentemot allmänhet och internt.

Skyddsjakt

Nämnden anlitar och håller kontakt med utsedda skyddsjägare och hjälper allmänheten att vid behov komma i kontakt med dessa.

Fiskevård

Kommunen deltar aktivt i arbetet med Lilla Edets laxfiske i den så kallade Laxfiskekommittén. Kommittén består av representanter från Vattenfall, Sjöfartsverket, Länsstyrelsen, SFK Laxen och Lilla Edets kommun. I kommittén organiseras och beslutas hur laxfisket ska organiseras och drivas samt om fiske- och fiskevårdsåtgärder i anslutning till laxfisket.

Kommunen är också medlem i ett antal olika fiskevårdsområdesföreningar för sjöar och vattendrag (Göta älv, Borydsjön/Ryrsjön, Gunnarsvattnet, Väktorsjöområdet samt Bodasjön), men aktiviteten är låg i föreningarna.

GÄVSO

Framtagandet av vattenskyddsföreskrifter för Göta älv har börjat gälla sedan mitten av 2022. Nämnden ingår i den tillsynsgrupp som jobbar aktivt med uppgiften att samsyna provning och tillsyns inom GÄVSO. Deltagande kommer också att ske i projektets styrgrupp. Tillsynsgruppen kommer leva vidare under flera år.

Luftmätning och övrig vattenprovtagning

Torrgrådsvattnet är en referenssjö, som inte kalkas. Provtagning utförs 4 gånger per år. För att bevaka att miljö kvalitetsnormerna uppfylls ingår Lilla Edets kommun i Luftvårdsprogrammet i Göteborgsregionen. Inom programmet utförs mätningar och beräkningar och handläggare håller sig uppdaterad. Viss insats sker också inom kontrollprogram för Öresjö. Det finns ett behov av en mer utvecklad miljöövervakning som kan ligga till grund för prioritering av tillsynsinsatser och miljöåtgärder.

Naturvårdsplan / grönplan

Det finns ett stort behov av att ta fram en uppdaterad naturvårdsplan samt en grönplan för tätorterna som kan fungera som ett användbart planeringsdokument.

Deltagande i plan- och exploatering

Nämnden deltar i framtagande av kommunala planer (inkl. samråd och yttranden) samt bevakar nämndens intressen i samband med exploateringsprojekt. Antalet planer är för närvarande ökande.

Remisser, samråd och rådgivning

Både interna remisser (t.ex. vid förhandsbesked) som externa remisser tar mycket tid. Enheten svarar också på ett antal enkäter inom området, vanligtvis från andra myndigheter och intresseorganisationer. Likaså sker rådgivning till allmänheten.

Nytt verksamhetssystem

Som nämnts tidigare så omfattar behovsutredningen endast de uppgifter som avses ingå enligt SKR:s begrepp om handläggningstid. Sålunda ingår inte t.ex. flertalet administrativa uppgifter som ligger utanför direkt handläggning av ärenden. Om särskilda insatser av administrativ art kommer att behöva ta tid i anspråk, måste hänsyn tas till dessa vid bedömningen av behovet av resurser.

Under 2022 har ett nytt verksamhetssystem tagits i bruk som har ersatt det gamla systemet. Fortfarande krävs en del extra insatser för att utveckla systemet så att det blir ännu mer funktionellt. Det kommer under året att innebära en viss insats från enhetens. Den särskilda insatsen bedöms bli färdig under 2023. Totalt uppskattas det åtgå **150 timmar under 2022**.

Totalt resursbehov

Tabell 11 – Sammanställning av resursbehov

Ämnesområde	Behov 2023	Behov 2024	Behov 2025
Miljöskydd	5528	5220	4986
Hälsoskydd	1963	685	721
Strandskydd	260	260	260
Livsmedelskontroll	611	611	611
Naturvård och miljöövervakning	1070	1120	1090
Nytt verksamhetssystem	150	0	0
Summa	9582	7896	7668

Jämförelse behov och resurser 2023–2025

På miljöenheten finns idag motsvarande 5 tjänster som arbetar med prövning och tillsyn inom miljöenhetens ansvarsområde och 0,6 tjänst som kommunekolog. Dessutom arbetar miljöchefen delvis med handläggning uppgifter motsvarande ca 0,2 tjänster. Från Trollhättan köps livsmedelskontroll, och tillsammans med viss insats av enhetens personal motsvarar detta ca 0,5 tjänster. Totalt kan därför sägas att enheten har tillgång till 6,3 tjänster inför 2023 (innan nämndens verksamhetsplan med budget antagits) som ska hantera behovet enligt föreliggande behovsutredning. Knuten till enheten finns också en administratör motsvarande 0,5 tjänst samt en miljöstrateg som arbetar motsvarande 0,8 av en tjänst, vars insatser dock inte ingår i ovan redovisad behovsutredning.

Baserat på SKR:s schablon om att en heltidsanställd kan producera 1000 timmar handläggningstid per år så motsvarar det totala resursbehovet 2023 9,5 tjänster, varav 8,4 tjänster för den lagstadgade tillsynen år 2023. Då enheten kan sägas förfoga över 6,3 tjänster som kan utföra arbetet saknas därför ca 3,2 tjänster för 2023 jämfört med nämndens tillgängliga resurser, och skulle alla resurser läggas på den lagstadgade tillsynen så saknas ändå 2,1 tjänster för det området.

Under förutsättning att behovet uppfylls under 2023 bedöms behovet därefter minska till drygt 7,8 tjänster när tidigare tillsynsskulder betats av, varav 6,8 tjänster för prövning och tillsyn. Det är dock sannolikt att det kan komma fler uppdrag som kan öka resursbehovet framöver än vad som är känt nu. Därför visar resursbehovsutredningen tydligt att en personalförstärkning på miljöenheten är nödvändig för att bättre möta upp behovet från sökanden, allmänhet, lagstiftningen och därigenom lyckas bättre med kommunens arbete mot en hållbar framtid och en bättre service.

Tillsyns- och kontrollplan 2023 för miljöenhetens verksamhetsområde

Dnr SAN 2023/26

Sammanfattning

Samhällsnämnden har att ta beslut om tillsyns- och kontrollplan för miljöenhetens verksamhetsområde. Detta område omfattar nämndens ansvar enligt miljöbalken, livsmedelslagen och annan lagstiftning kopplat till miljö- och hälsoskyddsområdet. Såväl miljöbalken som livsmedelslagstiftningen har krav på framtagande av en plan som beskriver hur myndigheten ska genomföra sitt lagstadgade tillsynsansvar. Utöver detta bär nämnden ansvar för viss miljöövervakning samt bevakning och utförande av uppgifter kopplat till naturvård. Det bedömda resursbehovet för samtliga uppgifter redovisas i en behovsutredning. Prioriteringen av enhetens arbetsuppgifter sker i tillsyns- och kontrollplanen.

Beslutsunderlag

- Tillsyns- och kontrollplan 2023, miljöenhetens verksamhetsområde, dnr SAN 2023/26
- Kontrollplan 2023-2025, Livsmedelskontroll i Lilla Edets kommun, dnr SAN 2023/26

Ekonomiska konsekvenser

Föreslagen plan ryms inom verksamhetsplan 2023 för samhällsnämnden.

Sociala konsekvenser

Hänsyn till särskilt känsliga grupper har tagits vid prioritering av planerad tid så att tillsynen i mesta möjliga mån ska motverka olägenheter för människors hälsa. Även övriga uppgifter, så som naturvårdsarbetet, ska genomföras så att det kan komma många till nytta och bidra till en förbättrad folkhälsa.

Bakgrund

Samhällsnämnden i Lilla Edets kommun ansvarar enligt lag för bland annat tillsynen enligt miljöbalken, livsmedelslagen, delar av strålskyddslagen, tobakslagen och smittskyddslagen. Samhällsnämndens ansvarsområde enligt miljöbalken är brett och omfattar till exempel tillsyn av miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, verksamheter som orsakar miljöskador, efterbehandling av förorenade områden, kemiska produkter och biotekniska organismer samt avfall och producentansvar.

Enligt miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska den operativa tillsynsmyndigheten utreda tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen omfattar en treårsperiod och ska ses över vid behov, dock minst en gång per år. Den operativa tillsynsmyndigheten ska föra ett register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn. Med behovsutredning och register som grund ska myndigheten inför varje verksamhetsår ta fram en samlad tillsynsplan. Liknande krav finns även gällande livsmedelsområdet, där begreppet kontroll används. För att ge en samlad bild av de prioriteringar som enheten föreslår utifrån rådande ekonomiska ramar och tilldelade ansvarsområden, omfattar tillsyns- och kontrollplanen också en redovisning av planerade uppgifter inom de strategiska områdena som nämnden ansvarar för. I den bilagda kontrollplanen beskrivs livsmedelskontrollen mer i detalj, för att uppfylla kraven på innehåll som framgår av livsmedelslagstiftningen.

Tillsynsbehovet varierar något från år till år, då det vissa år krävs mer tid för en viss typ av objekt. Det beror på att olika verksamheter besöks med olika intervall beroende på verksamhetens miljö- och hälsopåverkan.

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden antar *Tillsyns- och kontrollplan 2023 för miljöenhetens verksamhetsområde* daterad 2023-01-26.

Kristian Nordström
Miljö- och bygglovschef
kristian.nordstrom@lillaedet.se

Beslut expedieras till
Kristian Nordström, miljö- och byggchef

Tillsyns- och kontrollplan 2023

Miljöenhetens verksamhetsområde

Framtagen av: Miljöenheten, Kristian Nordström

Datum: 2023-01-26

Version: 1.0

Dnr: SAN 2023/26

LILLA EDETS
KOMMUN

Innehållsförteckning

Bakgrund och syfte	3
Förutsättningar	3
Miljömål	3
Lagstiftning	4
Övergripande prioriteringar	4
Prövning och tillsyn	5
Planerad miljöskyddstillsyn	5
Händelsestyrd miljöskyddstillsyn	8
Planerad hälsoskyddstillsyn	10
Händelsestyrd hälsoskyddstillsyn	12
Prövning och tillsyn strandskydd	13
Planerad livsmedelskontroll	13
Händelsestyrd livsmedelskontroll	14
Behov och resurser för prövning och tillsyn	15
Övriga uppgifter	16
Naturvård och miljöövervakning	16
Nytt verksamhetssystem	18
Sammanfattning	18
Jämförelse behov och plan 2023	18

Bilaga 1: Kontrollplan för livsmedelskontrollen

Bakgrund och syfte

Samhällsnämnden i Lilla Edets kommun ansvarar enligt lag för tillsynen enligt miljöbalken, livsmedelslagstiftningen samt delar av strålskyddslagen, tobakslagen, smittskyddslagen, lag om foder och animaliska biprodukter samt lag om handel med vissa receptfria läkemedel. Nämnden är den utsedda myndighet som ansvarar för att avsätta de resurser som behövs för att tillgodose tillsynsbehovet i kommunen. Nämnden har också ett ansvar för visst lokalt naturvårdsarbete och miljöövervakning.

Enligt 8 § i miljötillsynsförordningen (SFS 2011:13) ska den operativa tillsynsmyndigheten för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Planen ska grundas på en behovsutredning som avses i 6 § och ett register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn som avses i 7 §.

Enligt livsmedelslagstiftningen ska det finnas en årlig kontrollplan som är den operativa kontrollmyndighetens beskrivning av hur de krav som ställs på offentlig kontroll inom livsmedelskedjan uppfylls av myndigheten. Kraven finns bl.a. i Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) nr 2017/625.

Utöver den planerade tillsynen tillkommer händelsestyrda ärenden som klagomål, ansökningar, anmälningar, men även remisser från andra instanser och myndigheter.

Planeringen strävar efter att uppfylla nationella, regionala, lokala miljömål och andra nationella mål inom t.ex. livsmedelskontrollen. Tillsynsplanen ger en samlad bild av miljöenhetens planerade arbete med den lagstyrda verksamheten enligt ovan, men redovisar också övriga arbetsuppgifter som faller under samhällsnämndens ansvar kopplat till hållbar utveckling. Syftet är att ge en samlad bild av miljöenhetens prioriteringar utifrån befintliga resurser.

Beroende på externa faktorer, som t.ex. antalet inkomna ärenden samt nya nationella, regionala och lokala prioriteringar, kan avsteg från planen behöva göras under året. Uppföljning av verksamheten sker under året i tertialrapporter. En slutlig redovisning av 2023 års verksamhet kommer att göras i den efterföljande årsrapporten.

Förutsättningar

Kommunfullmäktiges direkta beställning av verksamhet för samhällsnämnden finns i nämndens reglemente, som också styr det dagliga arbetet parallellt med lagstiftning, kommunens övriga styrdokument och miljömålsdokument.

I dokumentet redovisas tillsynsbehovet som tid (timmar) och vid beräkningen av antalet behövda tjänster har Sveriges Kommuner och Regioners (SKR) schablon att en heltid kan leverera 1000 timmar tillsyn använts. Detta för att enkelt kunna relatera till hur många medarbetare det finns behov av på miljöenheten. I behovsutredningen redovisas inga avvägningar eller prioriteringar.

Miljömål

Lilla Edets kommun antog lokala miljömål 2005¹. De lokala miljömålen är kopplade till de nationella miljömålen. Kommunen har även antagit en handlingsplan för miljömålen 2013–2020².

Handlingsplanen beskriver de åtgärder som krävs för att uppnå de lokala miljömålen i Lilla Edets kommun. Då dokumentet är utgången och inte ersatts med något motsvarande så saknas något gällande styrdokument i kommunen som bryter ner de nationella miljömålen.

¹ Antagen av Kommunfullmäktige 2005-04-27

² Antagen av Kommunstyrelsen 2012-11-28

Kommunstyrelsen har under 2022 beslutat om nya åtaganden inom åtgärdsprogrammet för ett hållbart Västra Götaland, som förutsätter deltagande från miljöenheten. Under 2021 har också kommunstyrelsen antagit nya klimatlöften inom den regionala satsningen Klimat 2030.

Med utgångspunkt från de nationella och lokala miljömålen ska kommunens tillsynsinsatser och naturvårdsarbete leda till att miljömålen uppfylls och att utvecklingen styrs mot ett hållbart samhälle.

Lagstiftning

Nämndens verksamhet styrs till övervägande del av lagstiftning. De lagar som främst styr miljöenhetens arbete är

- EG-förordningar och direktiv
- Förvaltningslagen
- Kommunallagen
- Offentlighets- och sekretesslagen
- EU:s dataskyddsförordning (GDPR)
- Miljöbalken
- Livsmedelslagen
- Lag om handel med vissa receptfria läkemedel
- Smittskyddslagen
- Strålskyddslagen
- Tobakslagen
- Lag om kosmetiska produkter

Lagstiftningen är till stora delar nationell men inom vissa områden gäller EU-lagstiftningen direkt utan att den har införlivats i den svenska. Det gäller framför allt inom livsmedelsområdet. Till lagarna finns en rad följdförfattningar som utfärdas av regering och centrala verk. Dessutom utfärdas en rad allmänna råd, direktiv, riktlinjer och vägledningar av Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Folkhälsomyndigheten, Socialstyrelsen, Livsmedelsverket, Jordbruksverket med flera.

Övergripande prioriteringar

Vattenförvaltningens åtgärdsplan 2022–2027 innebär ökade krav på berörda myndigheter att säkerställa att åtgärder verkligen kommer till stånd. För samhällsnämnden innebär detta arbete främst tillsyn av enskilda avlopp och annan miljöfarlig verksamhet, förorenade områden samt lantbruk.

Inför 2022 har Naturvårdsverket i samarbete med flera andra vägledande myndigheter tagit fram en nationell strategi för tillsyn enligt miljöbalken som tillsammans med den nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan pekar ut en rad fokusområden för tillsyn för de kommande tre åren.

En stor del av nämndens verksamhet är händelsestyrd och därmed svår att förutse och planera. Hanteringen av oförutsedda händelser riskerar alltid att ta mycket tid från planerad tillsyn och livsmedelskontroll.

FN:s Agenda 2030 med de 17 globala hållbarhetsmålen påverkar också kommunen då kommuner är viktiga aktörer i genomförandet av agendan. Kommunen kommer med start under året att ta ett större grepp kring Agenda 2030 genom ett nytt samarbete inom samverkansprojektet Glokala Sverige.

Prövning och tillsyn

Varje kommun utövar, genom den eller de nämnder som fullmäktige bestämmer, tillsyn inom kommunen över miljö- och hälsoskyddsområdet enligt 9 kapitlet miljöbalken.

”Tillsynen skall säkerställa syftet med denna balk och föreskrifter som har meddelats med stöd av balken. Tillsynsmyndigheten skall för detta ändamål på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera efterlevnaden av miljöbalken samt föreskrifter, domar och andra beslut som har meddelats med stöd av balken samt vidta de åtgärder som behövs för att åstadkomma rättelse.

I fråga om miljöfarlig verksamhet eller vattenverksamhet som omfattas av tillstånd skall tillsynsmyndigheten även fortlöpande bedöma om villkoren är tillräckliga. Tillsynsmyndigheten skall dessutom, genom rådgivning, information och liknande verksamhet, skapa förutsättningar för att balkens ändamål skall kunna tillgodoses” (26 kap 1§ miljöbalken).

Tillsynsmyndigheten ska på eget initiativ eller efter anmälan i nödvändig utsträckning kontrollera att lagstiftningen, inklusive villkor meddelade i tillstånd, följs. Myndigheten ska också vidta åtgärder för att åstadkomma rättelse.

Nämnden har också ett tillsynsansvar enligt annan lagstiftning inom miljö- och hälsoskyddsområdet än miljöbalken och dess förordningar och föreskrifter. Förvaltningslagen föreskriver att myndigheten har en serviceskyldighet och ska lämna upplysningar, vägledning, råd och annan sådan hjälp till enskilda i frågor som rör myndighetens verksamhetsområde.

Samhällsnämndens verksamhetsområde är brett och omfattar bland annat prövning och tillsyn av miljöfarlig verksamhet, hälsoskydd, livsmedel, strandskydd, efterbehandling av förorenade områden, kemiska produkter samt avfall och producentansvar. Dessutom ansvarar nämnden för kommunens naturvårdsarbete och miljöövervakning.

Tillsynsbehovet kan variera något från år till år, då det vissa år krävs mer tid för en viss typ av objekt. Det beror på att olika verksamheter besöks med olika intervall beroende på verksamhetens miljö- och hälsopåverkan, men också som en konsekvens av att den händelsestyrda tillsynen kan variera i omfattning.

Planerad miljöskyddstillsyn

Miljöskydd handlar om att förbättra och trygga en god miljö utomhus och för att förhindra/förebygga utsläpp till mark, luft och vatten. Med miljöskydd avses områdena miljöfarliga verksamheter, avfall, förorenade områden, kemikalier och lantbruk.

Tabell 1 – Planerad miljöskyddstillsyn för 2023

Verksamhet	Totalt antal Objekt/ärenden	Behov 2023	Plan 2023
B-verksamheter	8	125	125
C-verksamheter	26	138	148
Avfall för anläggnings- ändamål (C-tillsyn)	14	200	120
U-verksamheter (ej lantbruk)	Ca 500	800	100
Lantbruk	70	100	80
Hästgårdar, > 2 de	80	40	15
Enskilda avlopp, inventering	3000 (300/år)	1200	1000
Cisterner	125	200	12
Förorenade områden	107	300	100
Kemikalier i detaljhandeln	20	160	10
PCB	182	100	45
Köldmedier	20	60	45
Summa		3423	1800

B-verksamheter

Verksamheter som kräver tillstånd från länsstyrelsen (miljöprövningsdelegationen) kallas B-verksamheter. Exempel på tillståndspliktiga verksamheter är större lantbruk, avfallsanläggningar och täkter. Samtliga B-verksamheter bedöms kräva regelbunden tillsyn, i de flesta fall årligen.

I Lilla Edets kommun finns åtta B-verksamheter inom hamnar, täkter, vindkraft och kemisk industri där nämnden är tillsynsmyndighet. De kommunala anläggningarna avloppsreningsverket Ellbo och Högstorpstippen är B-verksamheter där länsstyrelsen är tillsynsmyndighet. I samband med sluttäckning av Högstorpssdeponin kommer denna överlämnas till kommunens tillsyn som ett C-objekt.

C-verksamheter

Verksamheter som är anmälningspliktiga till miljönämnden kallas C-verksamheter. I Lilla Edet finns ca 26 C-verksamheter inom kemisk industri, återvinning, avloppsreningsverk, bränslestationer, fordonslackering, lantbruk, motorbana, skjutbanor och vindkraftverk.

Avfall för anläggningsändamål

Återvinning av avfall för anläggningsändamål där föroreningsrisken är ringa är en anmälningspliktig verksamhet som bedrivs mellan 1–5 år. I Lilla Edets kommun har vi ca 14 sådana anläggningar i varierande storlek som är beräknat aktiva. Totalt finns 100 platser där den här typen av verksamhet bedrivs, men ingen slutbesiktning har historiskt genomförts. Under 2023–2024 finns planer på att delta i ett nationellt tillsynsprojekt med fokus på återanvändning av avfall för anläggningsändamål.

U-verksamheter

Miljöfarliga verksamheter som inte är tillstånds- eller anmälningspliktiga kallas U-verksamheter. Även om U-verksamheter är små och ofta har en mindre omgivningspåverkan än B- och C-objekt ska de uppfylla kraven i miljöbalken. Verksamhetsutövare för en U-verksamhet kan vara både företag och privatpersoner. Företag som är U-verksamheter är bland annat mindre fordonstvättar, tandläkarmottagningar, åkerier, mekaniska verkstäder och fordonsverkstäder. Antalet är svårt att bedöma då det inte har bedrivits någon kontinuerlig tillsyn på dessa, trots åläggandet i miljötillsynsförordningen. Även mindre lantbruk och hästgårdar räknas som U-objekt men redovisas separat ovan.

Under 2021 och 2022 genomfördes en grov inventering av potentiella U-objekt i kommunen och den lista som framtagits har över 900 potentiella verksamheter. Det verkliga talet är sannolikt mycket lägre men en sällning av dessa måste påbörjas och är ett arbetsintensivt område.

Avfallstransportörer

Tillsyn på avfallstransportörer har inte bedrivits i kommunen tidigare men då den nationella strategin för miljötillsyn nu har tillsyn av dessa som ett mål, utöver kraven i miljötillsynsförordningen, behöver samhällsnämnden inventera antalet transportörer registrerade i kommunen samt bedöma tillsynsbehovet av dessa. Detta går i hand med ovanstående inventering av U-anläggningar, då nästan alla avfallstransportörer klassas som en typ av U-anläggning.

Lantbruk och hästgårdar

Vid tillsyn på lantbruk kontrolleras bland annat lagring, spridning och övrig hantering av gödsel och växtskyddsmedel, avfallshantering, cisterner, animaliska biprodukter och att lagstiftningen efterföljs gällande dokumentation och nödvändiga tillstånd.

Vid tillsyn på hästgårdar kontrolleras framför allt lagring och hantering av stallgödsel men även näringsläckage från rastthagar etc.

Enskilda avlopp

Enskilda avlopp, eller små avloppsanläggningar, i kommunen inventeras fortlöpande. Uppgiften är prioriterad i den nationella strategin för miljöbalktillsyn. Inventering sker områdesvis där de vattendrag med sämst vattenkvalitet prioriteras först, utifrån ”Handlingsplan för tillsyn och åtgärder av enskilda avlopp i Lilla Edets kommun”. Det bedömda behovet utgår ifrån en önskad minsta åtgärdstakt framtagen av Havs- och vattenmyndigheten (HaV). Från och med 2025 måste kommunen ha ett digitalt register över kommunens ca 3000 avloppsanläggningar färdigt, då HaV avser gå över till intervallstyrd riskbaserad tillsyn av små avloppsanläggningar.

Cisterner

Vid tillsyn av cisterner kontrolleras om cisternen genomgått återkommande kontroll. Kontroll av cisterner sker löpande vid tillsyn av bland annat lantbruk och bränslestationer eller som tillsynsprojekt.

Förorenade områden

Förorenade områden innefattar mark- och vattenområden. Samlad information om förorenade områden finns i länsstyrelsens nationella databas ”EBH-stödet” som nämnden bidrar till att hålla uppdaterad. Framtagande av en handlingsplan kommer att behöva prioriteras framöver.

Kemikalier i detaljhandeln

Tillsynen på kemikalieområdet gäller både verksamheter som hanterar kemikalier och verksamheter som tillhandahåller kemikalier såsom dagligvaruhandel. Den förstnämnda gruppen ingår huvudsakligen i bedömt behov för respektive verksamhet. Kemikalier tas upp i samband med tillsyn av miljöfarliga verksamheter eller inom ramen för tillsynsprojekt.

PCB

Samhällsnämnden har tillsyn på att fastighetsägare till byggnader uppförda och/eller renoverade mellan åren 1956–1973 inventerar förekomsten av PCB i fastigheten, samt rapporterar resultaten till myndigheten.

Köldmedier

Tillsynen på köldmedier sker genom granskning och uppföljning av årsrapporter från köldmedieanläggningar, såsom kylar, frysar och luftkonditioneringsanläggningar med minst 10 kg köldmedia.

Särskilda insatser 2023

1. Inventering av 150 enskilda avlopp.
2. Tillsyn av miljöfarliga verksamheter inom inre skyddszon VSO och aktiv information om kravet på tillstånd om de har utsläpp till vatten
3. Tillsyn av färdigställda anläggningar där avfall återvunnits
4. Tillsyn av avfallstransportörer

Händelsestyrd miljöskyddstillsyn

En del av enhetens tillsynsarbete är händelsestyrt. Utifrån uppföljning av händelsestyrda ärenden tidigare år, görs nedanstående uppskattning av kommande års behov av arbetstid. Den händelsestyrda tillsynen sker inom ett flertal områden.

Tabell 2 – Händelsestyrd miljöskyddstillsyn för 2023

Verksamhet	Totalt antal ärenden	Behov 2023	Plan 2023
Anmälan av C-verksamhet	10	100	100
Förorenade omr., §28-anmälningar m. m	5	100	95
Enskilda avlopp ansökan/klagomål	200	1200	900
Värmepumpar	25	75	75
Olyckor och utsläpp	10	100	60
Anmälan och ansökan övrigt (bekämpningsmedel, gödseldispens, cistern mm)	50	100	57
Prövning inom vattenskyddsområde	30	200	127
Klagomål (skrotbilar, avfall, nedskräpning, eldning av avfall mm)	15	130	82
Remisser och rådgivning	10	100	80
Summa		2105	1576

Anmälan av C-verksamheter

Vid en anmälan av en C-verksamhet skall tillräckliga uppgifter inkomma för att nämnden ska kunna avgöra ärendet. När ärendet är tillräckligt utrett meddelas vid behov föreläggande om de försiktighetsmått eller förbud som krävs enligt miljöbalken. Tidsåtgången kan därför variera kraftigt även om många anmälningar har en fast taxa.

Förorenade områden

Tillsyn av förorenade områden handläggs löpande genom undersökningar och inkomna anmälningar om förorenade områden i kommunen.

Enskilda avlopp ansökan/klagomål

Ansökningar om inrättande av enskilda avloppsanläggningar handläggs löpande där en bedömning görs om ansökan uppfyller miljöbalkens krav, och tillstånd ges med eventuella villkor. Anmälan av mulltoalett och BDT-anläggningar samt dispens om förlängt slamtömningsintervall inkommer och

handläggs enligt miljöbalken samt lokala föreskrifter. Inkommande klagomål utreds och vid behov föreläggs berörd fastighetsägare om de åtgärder som krävs enligt miljöbalken.

Värmepumpar

Handläggning av värmepumpar sker genom inkommande anmälningar. Bedömning görs utifrån lämplig placering och föroreningsrisk av närliggande vattentäkter.

Olyckor och utsläpp

Vid incidenter, olyckor och utsläpp görs bedömningar om åtgärder krävs för att skydda omgivande mark, luft och vatten. Vid behov föreläggs verksamhetsutövaren om försiktighetsmått eller förbud som behövs enligt miljöbalken.

Ansökan och anmälan övrigt

Det inkommer ärenden av olika typ som är anmälningspliktiga, bland annat anmälan om spridning av bekämpningsmedel, anmälan om dispens för spridning av gödsel och anmälan om cistern som tas ur bruk. Vid handläggning av ärendena görs en bedömning och eventuellt föreläggs verksamhetsutövaren att följa vissa försiktighetsmått.

Prövning inom vattenskyddsområde

I samband med införande av föreskrifter om vattenskydd av Göta älv och Vänersborgsviken har denna post tillkommit. Samtliga C-anläggningar som kan antas påverka vattenskyddet ska ha tillstånd enligt dessa föreskrifter innan den 30 juni 2024, annars måste de förbjudas. Beräkningen är att denna post kommer plana ut efter 2024.

Klagomål (skrotbilar, avfall, nedskräpning, eldning av avfall mm)

De klagomål som inkommer inom miljöskydd är ofta olika typer av avfallsärenden, till exempel nedskräpning, dumpning, farligt avfall på fastigheter, skrotbilar samt eldning av avfall. Vid klagomålsärenden görs en bedömning för eventuella åtgärder eller sanktioner.

Remisser och rådgivning

A-verksamheter kräver tillstånd från Mark- och miljödomstolen. I Lilla Edets kommun finns det en A-verksamhet, pappersbruket Essity. Länsstyrelsen sköter tillsynen över Essity men nämnden kan delta vid tillsynen och få remisser att besvara gällande anläggningen, liksom i andra tillståndprocesser. Även andra remisser och enkäter som berör området samt förfrågningar utifrån tar viss tid att hantera.

Planerad hälsoskyddstillsyn

Tillsynen inom hälsoskyddsområdet genomförs för att skydda människors hälsa mot skador och olägenheter.

Hälsoskyddstillsynen innefattar exempelvis buller, fukt, lukt, radon, mögel, badvattenkvalitet, hygieniska lokaler, hållande av djur inom detaljplanelagt område och luftvård.

Tabell 3 – Planerad hälsoskyddstillsyn för 2023

Verksamhet	Totalt antal objekt	Behov 2023	Plan 2023
Skola	9	90	90
Förskola	13	96	96
Hygien fotvård (stickande/skärande)	13	65	65
Bassängbad/floating	3	9	0
Tillfälliga boenden/hotell/B&B	8	40	0
Idrottsanläggningar	18	70	10
Hygieniska verksamheter – frisör/massage/skönhet	19	76	0
Fastighetsägare - boendemiljö	40	210	100
Solarium	4	18	18
Rökfria miljöer	2	6	6
Vårdlokaler/vårdboenden/äldreboende/asylboenden	36	216	10
Samlingslokaler	6	24	0
Strandbad - provtagning	3	60	60
Receptfria läkemedel	6	7	7
Basstationer och mobilmaster	26	156	0
Summa		1143	462

Anmälningsskyldiga verksamheter inom hälsoskydd

Anmälningsskyldiga verksamheter enligt 38 § förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, omfattar exempelvis undervisningslokaler, bad och hygieniska verksamheter med risk för blodsmitta och annan smitta, såsom barberare, fotvård, piercing och tatuering.

Undervisningslokaler

Tillsynen på förskolor, skolor och fritidsverksamhet innefattar till exempel hygien, inomhusmiljö och egenkontroll. I kommunen finns både kommunala och privata förskolor och skolor.

Hygieniska verksamheter (stickande/skärande) samt bassängbad

Vid tillsyn på hygieniska verksamheter och bassängbad kontrolleras hygien, smittskydd, kemikalier, avfall och egenkontroll.

Solarium

Vid tillsyn på solarium kontrolleras att Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier följs liksom frågor kring hygien och egenkontroll.

Ej anmälningsskyldiga verksamheter inom hälsoskydd

Ej anmälningsskyldiga verksamheter omfattar till exempel idrottsanläggningar, nöjeslokaler, strandbad, tillfälliga boenden, vårdlokaler, frisörer, hudvård och massörer.

Tillfälliga boenden

Vid tillsyn på tillfälliga boenden såsom hotell, pensionat, B&B och campinganläggningar kontrolleras inomhusmiljö med frågor som fukt, mögel, ventilation, radon, vatten och avlopp, avfall, legionella samt kemikalier.

Fastighetsägarna

Vid tillsyn av fastighetsägare kontrolleras inomhusmiljön i flerfamiljsbostäder samt fastighetsägarens egenkontroll för bland annat felanmälan, fukt- och mögel, ventilation, radon, avfall och legionella.

Idrottsanläggningar

Vid tillsyn på idrottsanläggningar kontrolleras inomhusmiljö med frågor som fukt, mögel, ventilation, legionella samt egenkontroll.

Hygieniska verksamheter – Frisör/massage/skönhet

Vid tillsyn hos hygieniska verksamheter kontrolleras bland annat hygien, rengöring, egenkontroll, avfall och kemikalier inkl. kosmetiska produkter.

Rökfria miljöer

Samhällsnämnden ansvarar för tillsyn av rökfria miljöer enligt lagen om tobak och andra produkter. Den nya lagen vann lagakraft i juni 2019. I den nya lagen har platser med rökförbud utökats till bland annat platser som uteserveringar på restauranger och caféer, busshållplatser, perronger, entréer vid samlingslokaler och butiker. Högstadieskolor bör fortsättningsvis prioriteras. Tillsyn kommer att ske händelsestyrt vid klagomål.

Vårdlokaler/vårdboenden/äldreboende/asylboenden

Vid tillsyn på vårdlokaler, vårdboenden, äldreboenden samt samlingslokaler kontrolleras inomhusmiljö med frågor avseende fukt, mögel, ventilation, radon, avfall, legionella samt kemikalier.

Strandbad - provtagning

Vattenprovtagning sker vid de tre kommunala badplatserna, Lille Väktor, Borydsjön och Bodasjön. Provtagningen sker vid minst 4 tillfällen under badsäsongen enligt HaV:s föreskrifter och allmänna råd om badvatten. Vid algblooming rapporteras detta på hemsidan badplatsen samt skyltar sätts upp vid stranden som avråder allmänheten att bada. Medborgarservice kontaktas för att publicera nyheten på kommunens hemsida samt sociala medier.

Receptfria läkemedel

Gäller tillsyn av återförsäljare av receptfria läkemedel. Vägledande myndighet är Läkemedelsverket som har tagit fram vägledning och checklistor.

Basstationer och Mobilmaster

Tillsyn att mobiloperatörens basstationer så att referensvärdet inte överskrids där allmänheten vistas.

Särskilda insatser 2023

1. Tillsyn på alla skolor i kommunen med extra fokus på städning, enligt Naturvårdsverkets nationella strategi för tillsyn enligt miljöbalken.
2. Inventering och tillsyn av stickande/skärande hygieniska verksamheter.

Händelsestyrd hälsoskyddstillsyn

Hälsoskyddstillsynen är till stora delar händelsestyrd och sker inom ett flertal områden, bland annat olika anmälningsärenden och klagomål. Utifrån uppföljning av händelsestyrda ärenden tidigare år, görs en skattning av kommande års behov.

Tabell 4 – Händelsestyrd hälsoskyddstillsyn för 2023

Verksamhet	Totalt antal ärenden	Behov 2023	Plan 2023
Anmälan nya verksamheter (utbildningslokaler, bassängbad, hygieniska verksamheter stickande/skärande)	6	30	30
Djur inom planlagt område	3	15	15
Klagomål (inomhusmiljö, djur, eldning, buller)	15	400	200
Smittskyddsärenden	3	9	9
Luftvård		36	36
Kompostering	250 (2023)	250	250
Remisser och rådgivning		80	80
Summa		820	620

Anmälan av nya verksamheter inom hälsoskydd

Undervisningslokaler, bassängbad och hygieniska verksamheter med risk för blodsmitta och annan smitta är anmälningspliktiga. Vid inkommen anmälan görs en bedömning och eventuellt ställs villkor på verksamheten. Även solarier som upplåts till allmänheten är anmälningspliktigt, enligt 10 § Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om solarier och artificiella solningsanläggningar.

Djur inom planlagt område

Enligt de lokala föreskrifterna krävs det tillstånd att hålla vissa djur inom planlagt område. Vid inkommen anmälan görs en bedömning och eventuella villkor för tillståndet ställs.

Klagomål

Klagomål inom hälsoskyddsområdet handlar ofta om inomhusmiljö, eldning samt buller från trafik/hundar etc. Klagomål som inkommer utreds och en bedömning avseende olägenhet görs. Klagomålsärenden kan delas upp i tre kategorier. En andel av klagomålsärenden kan snabbt avslutas då de konstateras att de inte utgör en olägenhet enligt miljöbalken. Huvuddelen av klagomålen kräver mer handläggningstid i form av minst sex inspektioner, kontakt med båda parter samt skrivelser och delegationsbeslut vid avslutande av ärendet. Den tredje kategorin av klagomålsärendena kräver långtgående utredningar som innebär bland annat inspektioner, skrivelser och kontakt med andra myndigheter.

Smittskyddsärenden

Smittskyddsärenden så som beslut om nedgrävning av häst, ärenden inkomna från veterinärer angående salmonellasmittade katter samt smittspårning av objektburen smitta exempelvis legionella.

Luftvård

Kommunerna ansvarar för att kontrollera luftkvaliteten för de flesta miljökvalitetsnormerna och att tillhandahålla aktuell information om föroreningsnivåerna. Kontrollen ska ske i form av mätning, modellering eller objektiv skattning beroende på luftkvalitetssituationen. Lilla Edets kommun ingår i Luftvårdsförbundet Göteborgsregionen. Naturvårdsverket har sedan 2021 har lagt större ansvar för luftvård på kommunerna genom luftkvalitetsförordningen (2010:477).

Anmälan om kompostering

Anmälningar av kompostering hanteras kontinuerligt. Enheten för avfall har under 2021–22 succesivt infört matavfallhämtning i kommen. Under 2023 är det endast de kommuninnevånare som endast har sommarhämtning av avfall som är kvar för avfallsenheten att kontakta, vilket uppskattningsvis kommer att innebära ca 250 st. anmälan om kompostering. Hantering av klagomål på bristfälligt skötta komposter.

Remisser och rådgivning

Rådgivning till allmänheten tar mycket tid.

Prövning och tillsyn strandskydd

Nämndens ansvar vad gäller tillsyn och prövning inom skyddade områden omfattar strandskyddsärenden i form av handläggning av ansökan om strandskyddsdispenser samt tillsyn. Då nämnden görs uppmärksam på misstänkta överträdelser finns ett behov av faktisk tillsyn. Dessutom bör tidigare beviljade dispenser följas upp. Behovet av tillsyn på befintliga anläggningar är svårbedömt och genomförs lämpligen i projektform.

Tabell 5 – Prövning och tillsyn strandskydd för 2023

Verksamhet	Totalt antal ärenden	Behov 2023	Plan 2023
Strandskyddsdispenser	10	80	80
Tillsyn	10	150	50
Remisser och rådgivning		30	30
Summa	20	260	160

Planerad livsmedelskontroll

Syftet med livsmedelslagstiftningen och livsmedelskontrollen är att alla livsmedel som serveras eller säljs ska vara säkra att äta. Det innebär att de ska hanteras på ett hygieniskt sätt och vara rätt märkta.

Livsmedelsföretag och livsmedel kontrolleras regelbundet. Kontrollen ska vara riskbaserad, ändamålsenlig och likvärdig för alla företag och organisationer.

Exempel på livsmedelsverksamheter som kontrolleras är restauranger, caféer, storkök, livsmedelsbutiker och vattenverk.

Kontrollen redovisas mer i detalj i bilaga 1, kontrollplan för livsmedelskontrollen.

Under 2018 inleddes ett samarbete med Trollhättans stad som innebär att Lilla Edet köper kontrolltimmar från Trollhättan. Detta föll väl ut och innebar en ekonomisk besparing för nämnden. Under 2021 utökades samverkan genom att ytterligare ett antal uppgifter inom livsmedelsområdet utfördes av livsmedelsinspektörerna i Trollhättans stad.

Tabell 6 – Planerad livsmedelskontroll för 2023

Verksamhet	Totalt antal objekt	Behov 2023	Plan 2023
Omsorg	13	25	25
Skola/förskola	21	44	44
Tillverkningsanläggningar och grossister	6	8	8
Butik och handel	11	28	28
Storhushåll (restauranger, caféer, B&B mm)	30	89	89
Huvudkontor, matmäklare, lager, transport och övrigt	2	3	3
Dricksvatten	8	24	24
Summa	91	221	221
Restid		30	30
Samverkan Trollhättan		60	45
Kontrollrelaterat administrativt arbete, erfarenhetsklassning, riskklassning mm		100	90
Rapportering till livsmedelsverket		20	20
Summa (totalt)		431	406

Händelsestyrd livsmedelskontroll

En del av livsmedelskontrollen är händelsestyrd, bland annat utredning av misstänkt matförgiftning och uppföljande kontroll till följd av avvikelser vid den ordinarie kontrollen.

Tabell 7 – Händelsestyrd livsmedelskontroll för 2023

Verksamhet	Totalt antal ärenden	Behov 2023	Plan 2023
Uppföljande kontroll		20	20
Nyregistreringar och avregistreringar		20	20
Tillfälliga verksamheter		20	20
Enskilda vattentäkter		10	10
Misstänkt matförgiftning och klagomål		30	30
RASFF		30	30
Remisser och rådgivning, Covid-19 tillsyn		50	41
Summa		180	171

Behov och resurser för prövning och tillsyn

En sammanfattning av den planerade lagstyrda tillsynen framgår av tabell 8, som visar att uppgifter främst inom miljö- och hälsoskyddstillsyn prioriteras bort då resurserna inte är tillräckliga.

Tabell 8-Totalt behov för prövning och tillsyn

Tillsyn	Behov 2023	Plan 2023
Miljöskydd - planerad	3423	1800
Miljöskydd - händelsestyrd	2105	1576
Hälsoskydd - planerad	1143	462
Hälsoskydd - händelsestyrd	820	620
Strandskydd	260	160
Livsmedelskontroll - planerad	431	406
Livsmedelskontroll - händelsestyrd	180	171
Summa	8362	5195

Övriga uppgifter

Inom samhällsnämndens verksamhet ingår arbetsuppgifter som faller utanför den taxefinansierade tillsynen men ingår i kommunens ansvar och är del i arbetet mot att nå lokala, regionala och nationella miljömål. I denna kategori ingår naturvårdsarbete, vattenförvaltning, fiskevård, luftövervakning och övrig miljöövervakning. En annan viktig uppgift är enhetens personal ska agera som sakkunniga i samband med samråd och yttranden internt och externt inom enhetens ansvarsområde. Dessutom faller strategiska hållbarhetsfrågor i stor utsträckning på miljöenhetens personal att utföra, trots att uppgifterna ligger under kommunstyrelsens ansvarsområde. De uppgifter som utförs mot kommunstyrelsen redovisas inte längre i denna behovsutredning, som ska spegla behovet inom nämndens ansvarsområde. Det innebär att uppgifter som utförs av kommunens miljöstrateg inte tas upp i detta dokument.

Naturvård och miljöövervakning

Samhällsnämnden har de senaste åren avsatt resurser motsvarande en halvtid för naturvårdsarbete. Kommunekologen stödjer bygg- och planerheten med yttranden och deltagande i projektgrupper med perspektiven artskydd, grön infrastruktur, strandskydd, ekosystemtjänster, regionala handlingsprogram och åtgärdsprogram. Kommunekologen arbetar med lokala naturvårdsprojekt som ett led i kommunens arbete mot att nå miljö kvalitetsmål och lokala miljömål och stöttar andra enheter i projekt eller förvaltningsuppgifter som berör naturvård och friluftsliv, exempelvis vid framtagande av skötselplaner för kommunala grönytor, anläggande av ängar, och bekämpning av invasiva arter. Kommunekologen hanterar remisser från andra myndigheter rörande naturvårdsfrågor, övervakar kommunens värdefulla natur, arbetar med friluftsförande åtgärder och håller den lokala naturvårdsplanen uppdaterad. Inom tjänsten ryms också ansvaret för kalkningen i Lilla Edet.

Dessutom upptas i denna del sådan tid som läggs på samråd och yttranden inom miljöenhetens ansvarsområde, som inte ingår i tillsynsansvaret, liksom deltagande i olika samverkansgruppen inom vattenskydd, fiskevård etc. och övrig miljöövervakning.

Tabell 9 – Naturvård och miljöövervakning 2023

Naturvård & miljöövervakning	Behov 2023	Plan 2023
Kalkning	200	200
LONA-projekt Grönt stråk Lödöse	50	50
Invasiva arter	20	20
Skydds jakt	50	50
Fiskevård	100	20
GÄVSO	100	80
Luftmätning och övrig vattenprovtagning	100	50
Naturvårdsplan / grönplan	0	0
Deltagande plan & exploatering	250	250
Remisser, samråd och rådgivning	200	185
Summa	970	905

Kalkning

I kommunen kalkas ca 100 objekt, både sjöar och våtmarker. Kalken sprids med hjälp av båt och helikopter. För att följa upp effekterna av kalkningen tas drygt ett hundratal vattenprover i 31 olika

vattendrag varje år. Lilla Edets kommun söker årligen medel för kalkning hos Länsstyrelsen i Västra Götaland. Bidragen är dels 85% och dels 100% kostnadstäckning från staten.

Lona-projekt

Kommunen har framgångsrikt genom åren drivit ett antal LONA-projekt i syfte att stärka eller lyfta fram naturvärden. LONA-projekt kan innebära att projektet bekostas upp till hälften av totalkostnaden med statliga bidrag. Ett LONA-projekt som drivs av miljöenheten avslutas under 2023.

Invasiva arter

Jätteloka, parkslide, blomsterlupin och jättebalsamin är exempel på invasiva arter som noterats i kommunen. Kommunen förväntas bevaka förekomsten på egna marker och genomföra åtgärder för att motverka dessa arter. Ansvarig för praktiska åtgärder på kommunal mark är framför allt enheten för stadsmiljö och trafik, men medarbetare på miljöenheten övervakar förekomst och arbetar med rådgivning gentemot allmänhet och internt.

Skydds jakt

Nämnden anlitar och håller kontakt med utsedda skyddsjägare och hjälper allmänheten att vid behov komma i kontakt med dessa.

Fiskevård

Kommunen deltar aktivt i arbetet med Lilla Edets laxfiske i den så kallade Laxfiskekommittén. Kommittén består av representanter från Vattenfall, Sjöfartsverket, Länsstyrelsen, SFK Laxen och Lilla Edets kommun. I kommittén organiseras och beslutas hur laxfisket ska organiseras och drivas samt om fiske- och fiskevårdsåtgärder i anslutning till laxfisket.

Kommunen är också medlem i ett antal olika fiskevårdsområdesföreningar för sjöar och vattendrag (Göta älv, Borydsjön/Ryrsjön, Gunnarsvattnet, Väktorsjöområdet samt Bodasjön), men aktiviteten är låg i föreningarna.

GÄVSO

Framtagandet av vattenskyddsföreskrifter för Göta älv har börjat gälla sedan mitten av 2022. Nämnden ingår i den tillsynsgrupp som jobbar aktivt med uppgiften att samsyns prövning och tillsyns inom GÄVSO. Deltagande kommer också att ske i projektets styrgrupp. Tillsynsgruppen kommer leva vidare under flera år.

Luftmätning och övrig vattenprovtagning

Torrgrådsvattnet är en referenssjö, som inte kalkas. Provtagning utförs 4 gånger per år. För att bevaka att miljö kvalitetsnormerna uppfylls ingår Lilla Edets kommun i Luftvårdsprogrammet i Göteborgsregionen. Inom programmet utförs mätningar och beräkningar och handläggare håller sig uppdaterad. Viss insats sker också inom kontrollprogram för Öresjö. Det finns ett behov av en mer utvecklad miljöövervakning som kan ligga till grund för prioritering av tillsynsinsatser och miljöåtgärder.

Naturvårdsplan / grönplan

Det finns ett stort behov av att ta fram en uppdaterad naturvårdsplan samt en grönplan för tätorterna som kan fungera som ett användbart planeringsdokument.

Deltagande i plan- och exploatering

Nämnden deltar i framtagande av kommunala planer (inkl. samråd och yttranden) samt bevakar nämndens intressen i samband med exploateringsprojekt. Antalet planer är för närvarande ökande.

Remisser, samråd och rådgivning

Både interna remisser (t.ex. vid förhandsbesked) som externa remisser tar mycket tid. Enheten svarar också på ett antal enkäter inom området, vanligtvis från andra myndigheter och intresseorganisationer. Likaså sker rådgivning till allmänheten.

Särskilda insatser 2023

1. Framtagande och presentation av förstudie om grönt stråk längs Göta älv och Gårdaån i Lödöse).

Nytt verksamhetssystem

Som nämnts tidigare så omfattar behovsutredningen endast de uppgifter som avses ingå enligt SKR:s begrepp om handläggningstid. Sålunda ingår inte t.ex. flertalet administrativa uppgifter som ligger utanför direkt handläggning av ärenden. Om särskilda insatser av administrativ art kommer att behöva ta tid i anspråk, måste hänsyn tas till dessa vid bedömningen av behovet av resurser.

Under 2022 har ett nytt verksamhetssystem tagits i bruk som har ersatt det gamla systemet. Fortfarande krävs en del extra insatser för att utveckla systemet så att det blir ännu mer funktionellt. Det kommer under året att innebära en viss insats från enhetens. Den särskilda insatsen bedöms bli färdig under 2023. Totalt uppskattas det åtgå **150 timmar under 2022**.

Särskilda insatser 2023

1. Utveckling av funktioner i ärendehanteringssystemet EDP Vision

Sammanfattning

Tabell 11 – Övergripande redovisning av prioriteringar 2023

Ämnesområde	Behov 2023	Plan 2023
Miljöskydd	5528	3376
Hälsoskydd	1963	1082
Strandskydd	260	160
Livsmedelskontroll	611	577
Naturvård och miljöövervakning	970	905
Nytt verksamhetssystem	150	150
Summa	9482	6250

Jämförelse behov och plan 2023

På miljöenheten finns idag motsvarande 5 tjänster som arbetar med prövning och tillsyn inom miljöenhetens ansvarsområde och 0,6 tjänst som kommunekolog. Dessutom arbetar miljöchefen delvis med handläggarpuppgifter motsvarande ca 0,2 tjänster. Från Trollhättan köps livsmedelskontroll, och tillsammans med viss insats av enhetens personal motsvarar detta ca 0,5 tjänster. Totalt kan därför sägas att enheten har tillgång till 6,3 tjänster inför 2023 (innan nämndens verksamhetsplan med budget antagits) som ska hantera behovet enligt föreliggande behovsutredning. Knuten till enheten finns

också en administratör motsvarande 0,5 tjänst samt en miljöstrateg som arbetar motsvarande 0,8 av en tjänst, vars insatser dock inte ingår i ovan redovisad behovsutredning.

Baserat på SKR:s schablon om att en heltidsanställd kan producera 1000 timmar handläggningstid per år så motsvarar det totala resursbehovet 2023 9,5 tjänster, varav 8,4 tjänster för den lagstadgade tillsynen år 2023. Då enheten kan sägas förfoga över 6,3 tjänster som kan utföra arbetet saknas därför ca 3,2 tjänster för 2023 jämfört med nämndens tillgängliga resurser (innan beslut om budget 2023), och skulle alla resurser läggas på den lagstadgade tillsynen så saknas ändå 2,1 tjänster för det området. Under dessa förutsättningar har prioriteringar skett enligt ovan beskriven tillsynsplan.

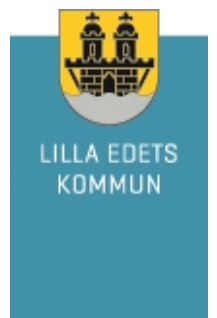
Kontrollplan 2023–2025

Livsmedelskontroll i Lilla Edets kommun

Framtagen av: Miljöenheten

Datum: 2023-01-26

Version: 1.1

Innehåll

1. Sammanfattning.....	3
2. Mål för myndigheterna i livsmedelskedjan	4
2.1 Gemensamma effektmål för myndigheterna i livsmedelskedjan.....	4
2.2 Operativa mål.....	4
2.3 Kommunens vision och mål	4
2.4 Kontrollmyndighetens aktiviteter för kontroll inom kontrollområdet.....	5
3. Ansvarsfördelning inom kontrollområdet	6
3.1 Behörig central myndighet	6
3.2 Behörig myndighet för kontrollen	7
3.3 Ansvarsfördelning mellan de behöriga myndigheterna.....	7
3.4 Ansvarsfördelning inom den behöriga myndigheten.....	7
4. Samordning.....	7
4.1 Samordning mellan behöriga myndigheter.....	7
4.2 Delegering av uppgifter inom den offentliga kontrollen	8
5. Befogenheter och resurser för kontrollen	8
5.1 Kontrollmyndighetens befogenheter	8
5.2 Kontrollpersonal och utrustning	8
5.3 Kompetenskrav och utbildning.....	8
5.4 Finansiering av kontrollen	9
5.5 Planerad livsmedelskontroll.....	9
5.6 Händelsestyrd livsmedelskontroll.....	10
5.7 Prioriteringar och konsekvens av prioriteringar	10
6. Organisation och utförande av kontrollen	10
6.1 Rutiner som används för att utföra kontroll.....	10
6.2 Registrering och godkännande av kontrollobjekt.....	10
6.3 Prioriteringar inom kontrollområdet – riskbaserad kontroll.....	11
6.4 Provtagning och analys.....	14
6.5 Rapportering av kontrollresultat.....	14
6.6 Öppenhet i kontrollen	15
7. Sanktioner - åtgärder bristande efterlevnad av lagstiftningen	15
8. Uppföljning och utvärdering av kontrollen	15
8.1 Uppföljning.....	16

8.2 Revisioner	16
8.3 Utvärdering	16
9. Nationell plan för kontrollen i livsmedelskedjan	16

1. Sammanfattning

Denna kontrollplan är den operativa kontrollmyndighetens beskrivning av hur de krav som ställs på offentlig kontroll inom livsmedelskedjan uppfylls av myndigheten. Kraven finns bland annat i Europaparlamentets och Rådets förordning (EU) nr 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd och växtskydd.

Samhällsnämnden i Lilla Edets kommun är behörig kontrollmyndighet för kontroll utifrån livsmedelslagstiftningen. Nämnden ansvarar för att effektivt och ändamålsenlig kontroll utförs på de anläggningar för vilka kommuner är ansvariga (23 och 25 §§ livsmedelsförordningen).

Ansvaret innefattar kontroll av:

- Dricksvattenanläggningar
- Livsmedelshygien
- Märkning och redlighet
- Spårbarhet

Livsmedelslagstiftningen inom nämnden ansvarsområde innefattar cirka 200 olika EG-förordningar, lagar, förordningar och föreskrifter. Kontroll utförs oftast oanmält. Föranmälda kontroller utförs vid revisioner eller provtagning.

Arbetsuppgifter att genomföra är bland annat:

- Kontroll av livsmedelsföretag
- Revision och provtagning
- Handlägga ärenden såsom registrering, riskklassificering och sanktionsavgifter
- Utreda misstanke om matförgiftning
- Hantera RASFF (EU:s varningssystem om livsmedel)
- Årligen rapportera uppgifter/kontrollresultat till Livsmedelsverket

Miljöenheten ansvarar för den operativa offentliga kontrollen vid ca 90 livsmedelsanläggningar i Lilla Edets kommun. Dessa är framförallt restauranger, livsmedelsbutiker, kommunala kök, dricksvattenanläggningar och livsmedelsindustri. Planerad kontroll och uppföljande kontroll (vid allvarliga brister) är avgiftsfinansierad.

Kontrollen är baserad på riskklassificering av livsmedelsanläggningarna. I kontrollplanen fastställs vilka anläggningar som ska kontrolleras under året och vad som ska kontrolleras under året. Kontroll sker utifrån nämndens riktlinjer och rutiner samt utifrån vägledningar från Livsmedelsverket. Syftet med planen är att anläggningar som ska få kontroll ska kontrolleras och att kontrollen ska vara verkningsfull och lämplig.

Från och med 2024 gäller en ny modell för riskklassning och därefter får alla verksamheter en ny kontrollfrekvens och kontrollplanen kommer då att löpa över en femårsperiod.

2. Mål för myndigheterna i livsmedelskedjan

Livsmedelskedjan omfattar livsmedel, foder, djurhälsa, djurskydd och växtskydd. Gemensamma mål för myndigheterna inom livsmedelskedjan är att:

- Konsumenterna får säkra livsmedel inklusive dricksvatten, som är producerade och hanterade på ett acceptabelt sätt och att informationen om livsmedlen är enkel och korrekt.
- De livsmedelsproducerande växterna och djuren är friska och inte utgör någon allvarlig smittorisk.
- Verksamhetsutövarna i livsmedelskedjan får råd, service och kontroll med helhetssyn som underlättar deras eget ansvarstagande.
- De samverkande myndigheterna tar ett gemensamt ansvar för hela livsmedelskedjan, inklusive beredskap.

2.1 Gemensamma effektmål för myndigheterna i livsmedelskedjan

De gemensamma målen för den offentliga kontrollen inom livsmedelskedjan finns i Sveriges nationella kontrollplan. Med utgångspunkt i de övergripande målen har fyra gemensamma effektmål fastställts. Effektmålen utgår från fyra fokusområden:

- **Säkert dricksvatten.** För att få säkert dricksvatten måste de negativa hälsoeffekterna orsakade av kemiska och mikrobiologiska ämnen i dricksvattnet minska.
- **Mikrobiologiska risker.** Minska antalet livsmedelsburna sjukdomar med fokus på campylobakter, listeria, ehec/vtec och norovirus.
- **Kemiska risker.** Minska de negativa hälsoeffekterna till följd av miljöföroreningar (dioxin, PCB), tungmetaller och mykotoxiner i livsmedelskedjan.
- **Information i livsmedelskedjan.** Information om livsmedel kan säkerställas genom hela livsmedelskedjan.

2.2 Operativa mål

De operativa målen är ett samlat grepp mot särskilda risker i mat och dricksvatten. Målen finns i den nationella kontrollplanen (NKP) och utgår från ovan nämnda effektmål. Mer om operativa mål finns på NKP-webben.

De operativa målen som berör verksamheter i Lilla Edets kommun har identifierats, se 2.4, och kommer att kontrolleras i enlighet med instruktionerna till dessa mål. Kontrollerna rapporteras vidare till Livsmedelsverket efter utförd kontroll, se 6.5.

2.3 Kommunens vision och mål

Lilla Edets kommuns nya vision ska uppnås genom nytänkande, medskapande och hållbarhet. Kommunfullmäktige har fastställt fyra mål i sin mål- och resursplan:

- Bra boende och livsmiljö
- Ökad hälsa och välbefinnande
- Hållbar miljö
- Attraktivt företagsklimat

Samhällsnämndens verksamheter berörs av samtliga dessa mål. Grundläggande för nämndens arbete med myndighetsuppgiften är en rättssäker prövning och tillsyn av ärenden där allmänhetens intressen tas tillvara. Nämndens arbete syftar till att upptäcka faror och risker innan de inträffar eller för att se till att åtgärda det som redan har hänt. En effektiv och rättssäker tillämpning av gällande lagstiftning är grundläggande för att förutsättningarna ska vara lika för alla och därigenom upplevas som rättvis. Företag och andra intressenter ska alltid uppleva att de får ett bra bemötande och detta följer nämnden upp genom att delta i SKR:s insiktsmätning. Genom deltagande och genomförande av noga utvalda projekt och andra uppgifter arbetar nämnden mot nationella miljö- och hållbarhetsmål.

2.4 Kontrollmyndighetens aktiviteter för kontroll inom kontrollområdet

- Aktivitet 1 (operativt mål 1). Senast den 31 december 2025 har offentlig kontroll utförts vid alla anläggningar som producerar över 100 m³ dricksvatten per dygn. Kontrollen syftar till att bedöma om faroanalysen tar hänsyn till mikrobiologiska och kemiska faror i råvattnet och att beredningen av dricksvattnet är anpassad efter resultatet av faroanalysen.
- Aktivitet 2 (operativt mål 2). Senast den 31 december 2025 har offentlig kontroll utförts vid de allmänna vattenverk och distributionsanläggningar som omfattas av Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2008:13) om åtgärder mot sabotage och annan skadegörelse riktad mot dricksvattenanläggningar. Kontrollen görs i syfte att bedöma om förebyggande, upptäckande och avhjälpan åtgärder vidtas för att säkerställa skyddet mot sabotage och skadegörelse riktat mot anläggningarna.
- Aktivitet 3 (operativt mål 5). Senast den 31 december 2025 har offentlig kontroll utförts för att verifiera att de aktörer som släpper ut ekologiska produkter eller produkter under omställning, har anmält sig till Livsmedelsverket. Kontroll utförs också för att verifiera undantagen från anmälan och krav på certifikat. Livsmedelsverket ska omedelbart underrättas om en aktör inte har anmält sin verksamhet enligt reglerna. Livsmedelsverket prövar då frågan om sanktionsavgift.
- Aktivitet 4 (operativt mål 6). Senast den 31 december 2025 har kontroll utförts hos registrerade/godkända verksamheter som släpper ut färdigförpackade kosttillskott och/eller konfektyr på marknaden via e-handel. Kontrollen syftar till att verifiera att livsmedelsinformationen på verksamhetens webbplats stämmer med informationen på förpackningarna.
- Aktivitet 5 (operativt mål 8). Senast den 31 december 2025 har offentlig kontroll utförts för att verifiera uppgift om svenskt ursprung för färskt och fryst kött av nöt, gris, får och lamm samt fågel. Målet omfattar såväl helt som bitar och malet kött, förpackat och oförpackat. Kontrollerna ska utföras i samtliga led i livsmedelskedjan efter slakt som släpper ut färskt eller fryst kött av svenskt ursprung på marknaden.
- Aktivitet 6 (operativt mål 10). Senast den 31 december 2025 har offentlig kontroll utförts hos grossister som importerar/inför från EU färdigförpackade livsmedel för att verifiera att företagarna ger korrekt information om allergena ingredienser i märkningen.

- Aktivitet 7 (operativt mål 11). Senast den 31 december 2025 har offentlig kontroll utförts för att verifiera att aktörer som producerar och/eller släpper ut svenska hönsägg på marknaden kan visa att de uppfyller de spårbarhetskrav som finns samt att den information som medföljer äggen är korrekt.
- Aktivitet 8 (operativt mål 12). Senast den 31 december 2025 har kontrollmyndigheterna utfört spårbarhetskontroller hos företag som handlar med honung. Syftet är att säkerställa att aktörer som släpper ut honung på marknaden har registrerat sin anläggning, i de fall verksamheten har en sådan organisation och kontinuitet att den kan anses vara ett livsmedelsföretag.
- Aktivitet 9 (operativt mål 13). Vid utgången av 2025 har tolv särskilt utvalda hälsofarliga växter i kosttillskott kontrollerats på kosttillskottsanläggningar, inklusive sådana som bedriver e-handel, som släpper ut växtbaserade kosttillskott på marknaden. Dessutom har kosttillskott analyserats hos importörer, införare, producenter och tillverkare av växtbaserade kosttillskott, i syfte att kontrollera att gränsvärdet för genotoxiska och carcinogena pyrrolizidinalkaloider inte överskrids.
- Aktivitet 10 (operativt mål 15). Offentlig kontroll av kontaktmaterial ska utföras i ett tidigt led i livsmedelskedjan, till exempel av producenter, importörer och grossister. Kontrollen ska förhindra att plastprodukter avsedda att komma i kontakt med livsmedel som innehåller malen bambu eller andra icke godkända naturmaterial släpps ut på marknaden. Kontrollen syftar till att få bort dessa produkter från marknaden då de inte är tillåtna och dessutom riskerar att släppa ifrån sig oönskade kemiska ämnen i halter som kan vara hälsofarliga.
- Aktivitet 11 (operativt mål 16). Glykoalkaloider i potatis. Offentlig kontroll av åtgärder som livsmedelsföretagare vidtagit för att förebygga att höga halter glykoalkaloider bildas och hur de förhindrar att giftiga partier sätts på marknaden.
- Aktivitet 12 (operativt mål 17). Innan utgången av 2025 har offentlig kontroll utförts av kontaktmaterialverksamheter som behörig kontrollmyndighet har förtecknade eller registrerade. Kontrollen görs för att säkerställa att materialen och produkterna uppfyller lagstiftningens krav och inte avger sina beståndsdelar i halter som skulle kunna utgöra en fara för människors hälsa eller påverka livsmedel negativt.

3. Ansvarsfördelning inom kontrollområdet

3.1 Behörig central myndighet

Livsmedelsverket är central myndighet för livsmedelskontroll i Sverige. Kommunerna är behörig myndighet för verksamheter som bedrivs i kommunen. För mer information om Sveriges kontrollorganisation hänvisas till Nationell plan för kontrollen i livsmedelskedjan.

3.2 Behörig myndighet för kontrollen

Livsmedelskontroll i Sverige utövas av Livsmedelsverket, länsstyrelserna, andra statliga myndigheter och kommunerna. Livsmedelsverket har den övergripande nationella bevakningen av livsmedelsfrågor men bedriver också kontroll över alla anläggningar som kräver godkännande. Den regionala kontrollmyndigheten är Länsstyrelsen. Länsstyrelsen har ansvar för kontroll inom

primärproduktionen. Länsstyrelsen är samordnande myndighet för livsmedelskontrollen inom länet men fungerar också som överprövningsinstans i överklagande livsmedelsärenden.

Behörig kontrollmyndighet i Lilla Edet är Samhällsnämnden.

3.3 Ansvarsfördelning mellan de behöriga myndigheterna

Länsstyrelserna har ansvar för livsmedelskontrollen i primärproduktionen. Försvarsinspektören för miljö och hälsa är behörig myndighet inom Försvarmakten. Livsmedelsverket ska verka för en effektiv och likvärdig livsmedelskontroll i hela landet samt leda och samordna denna kontroll.

3.4 Ansvarsfördelning inom den behöriga myndigheten

Samhällsnämnden ansvarar för livsmedelskontrollen i Lilla Edets kommun. Inom miljöenheten ansvarar livsmedelsinspektörer och miljöchef för kontrollen. Som ett led att effektivisera verksamheten och frigöra resurser till andra områden inom nämndens ansvarsområden har under perioden 2018–2022 livsmedelskontroller köpts in från Trollhättans stad. Denna samverkan kommer att fortsätta under 2023.

4. Samordning

4.1 Samordning mellan behöriga myndigheter

Länsstyrelsen har ansvaret att samordna kontrollen i länet. Miljöenheten deltar vid länsmöten för livsmedelsinspektörer. Mötena arrangeras av Länsstyrelsen i Västra Götaland där oftast representanter från Livsmedelsverket deltar.

Samarbete sker även genom möten med grannkommuner, SOLTAKÖ (Stenungsund, Orust, Lilla Edet, Tjörn, Ale, Kungälv och Öckerö).

Kontakt med Livsmedelsverket och länsstyrelsen i enskilda ärenden sker vid behov. I övrigt sker kommunikation med andra behöriga myndigheter när så behövs (till exempel SVA, SJV och Smittskyddsläkaren). När miljöenheten får in en anmälan/ansökan och den berör flera interna och externa kontrollmyndigheter kontaktas berörd kontrollmyndighet för samordning.

Samarbete och tillsyn sker mellan andra berörda myndigheter till exempel polisen, tillståndsenheten, Skatteverket och räddningstjänsten.

RASFF är EU:s system för snabb varning om livsmedel som utgör eller kan antas utgöra en risk för människors hälsa. Miljöenheten har tillgång till det nationella systemet iRASFF.

4.2 Delegering av uppgifter inom den offentliga kontrollen

För närvarande är det enbart inom området ekologisk produktion och ekologiska livsmedel som uppgifter i den offentliga kontrollen är delegerade till särskilda kontrollorgan. Se avsnitt Kontrollorgan för ekologisk produktion och ekologiska livsmedel i den nationella kontrollplanen.

Lilla Edets kommun har överlåtit livsmedelskontrollen och beslutanderätten för vissa ärendegrupper till livsmedelsinspektörerna i Trollhättans Stad.

5. Befogenheter och resurser för kontrollen

5.1 Kontrollmyndighetens befogenheter

Nämndens befogenheter och uppgifter i livsmedelskedjan regleras av Livsmedelslagen (2006:804) och livsmedelsförordningen (2006:813) samt föreskrifter som meddelats med stöd av lagen och förordning (EU) nr 2017/625.

Enligt 20 § Livsmedelslagen har kontrollmyndigheten och nämnden, rätt att få upplysningar, ta del av handlingar och få tillträde till områden, lokaler och andra utrymmen.

Enligt 22–24 § Livsmedelslagen har kontrollmyndigheten och nämnden möjlighet att meddela föreläggande och förbud samt omhänderta vara vid bristande efterlevnad.

Kontrollmyndighetens befogenheter fördelas till enskilda handläggare inom myndigheten genom delegation. Delegationsordningen är långtgående och är utformad så att beslut kan tas utan onödiga förseningar.

5.2 Kontrollpersonal och utrustning

Antalet livsmedelsanläggningar och dess sammanlagda kontrolltid ligger främst till grund för vilka personella resurser som krävs för livsmedelskontrollen. En behovsutredning görs årligen inför upprättande av årets kontrollplan. Den totala summan kontrolltid för anläggningarna under kommande år summeras då med övrig tid, såsom registrering, riskklassning och kontroll av nya anläggningar samt klagomål och uppföljande kontroll, utifrån historisk erfarenhet.

Miljöenheten har tillräcklig tillgång till utrustning och utrymmen som krävs i form av datorer, ärendehanteringssystem, provtagningsutrustning, mätinstrument, fordon, utrymme för förvaring av livsmedelsprover samt skyddsutrustning (arbetskläder). Om större mängd livsmedel måste omhändertas kan utrymmen hyras/lånas.

5.3 Kompetenskrav och utbildning

All personal som arbetar inom livsmedelsområdet ska ha tillräckliga kunskaper inom sitt arbetsområde. Miljöchefen ansvarar för att alla medarbetare har grundläggande kunskaper samt möjligheter till kompletterande utbildning. Vid nyanställning/vikariat krävs lämplig högskoleutbildning.

Vid det årliga utvecklingssamtalet diskuteras behov av kompetensutveckling. Varje medarbetare har en individuell kompetensplan där behov noteras och sedan följs upp.

5.4 Finansiering av kontrollen

Livsmedelskontroll finansieras med avgifter. Vilka avgifter som får tas ut regleras i förordningen om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel.

Årlig kontrollavgift tas ut av alla anläggningar som är registrerade. Kontroller i samband med bristande efterlevnad, till exempel uppföljande kontroller och kontroller i samband med befogat klagomål, finansieras med timavgifter utöver den årliga avgiften.

Från och med 2024 kommer kommunen att efterhandsdebitera livsmedelskontrollen för samtliga livsmedelsanläggningar. En ny modell för riskklassning ska tas fram av Livsmedelsverket. Årlig kontrolltid ersätt med kontrollfrekvenser (antal besök under en femårsperiod). Hur stor avgiften blir beror på hur stort kontrollbehovet för anläggningen är. Den nya riskklassningen ska vara implementerad 2024.

5.5 Planerad livsmedelskontroll

Nedanstående tabell beskriver antal och typer av livsmedelsverksamheter som finns i Lilla Edets kommun, genomsnittlig debiterbar kontrolltid samt övrigt kontrollrelaterat arbete.

Planerad livsmedelskontroll för 2023–2025

Verksamhet	Totalt antal objekt	Kontrolltimmar 2023	Kontrolltimmar 2024 *	Kontrolltimmar 2025 *
Omsorg	13	25	25	25
Skola/förskola	21	44	44	44
Tillverkningsanläggningar och grossister	6	8	8	8
Butik och handel	11	28	28	28
Storhushåll (restauranger, caféer, B&B mm)	30	89	89	89
Huvudkontor, matmäklare, lager, transport och övrigt	2	3	3	3
Dricksvatten	8	24	24	24
Summa	91	221	221	221
Restid		30	30	30
Samverkan Trollhättan		60	60	60
Kontrollrelaterat administrativt arbete, erfarenhetsklassning, riskklassning mm		100	100	100
Rapportering till livsmedelsverket		20	20	20
Summa (totalt)		431	431	431

* Från och med 2024 kommer kontrolltiden att ändras till följd av ny lagstiftning. Information från Livsmedelsverket om ny beräkningsmodell kommer under 2023. Ingen justering av tiden har gjorts för 2024 och 2025 ännu.

5.6 Händelsestyrd livsmedelskontroll

En del av livsmedelskontrollen är händelsestyrd, bland annat utredning av misstänkt matförgiftning och uppföljande kontroll till följd av avvikelser vid den ordinarie kontrollen.

Uppskattad händelsestyrd livsmedelskontroll för 2023–2025

Verksamhet	Totalt antal ärenden	Kontrolltimmar 2023	Kontrolltimmar 2024	Kontrolltimmar 2025
Uppföljande kontroll		20	20	20
Nyregistreringar och avregistreringar		20	20	20
Tillfälliga verksamheter		20	20	20
Enskilda vattentäkter		10	10	10
Misstänkt matförgiftning och klagomål		30	30	30
RASFF		30	30	30
Remisser och rådgivning. Covid-19 tillsyn vid behov		50	50	50
Summa		180	180	180

5.7 Prioriteringar och konsekvens av prioriteringar

Miljöenheten gör bedömningen att enheten kommer kunna genomföra verksamhetsplanen utan att behöva prioritera bort någonting.

6. Organisation och utförande av kontrollen

6.1 Rutiner som används för att utföra kontroll

- Rutin för livsmedelskontroll
- Rutin för registrering av livsmedelsanläggning
- Rutin för riskklassning och årlig kontrolltid
- Rutin för provtagning av livsmedel
- Rutin för kalibrering och kontroll av termometrar
- Rutin för åtgärder vid bristande efterlevande

6.2 Registrering och godkännande av kontrollobjekt

Samhällsnämnden ansvarar för livsmedelskontroll på ca 90 registrerade anläggningar i riskklasserna 2–8. Dessa är framför allt restauranger/caféer, livsmedelsbutiker, kommunala kök, och livsmedelsindustri. Kommunalt dricksvatten produceras i ett större kommunalt vattenverk. I kommunen finns det utöver detta ett antal mindre dricksvattenanläggningar.

Register och information om olika livsmedelsanläggningar hålls aktuellt genom information som erhålls vid kontroll ute på anläggningen eller vid annan kontakt. Nya anläggningar är skyldiga att registrera sin verksamhet. Om någon livsmedelsverksamhet upphör, avslutas alla ärenden knutna till anläggningen. Verksamheter som upphört under året utan att det kommit till nämndens kännedom uppdagas i samband med faktureringen av den årliga kontrollavgiften.

När anmälan kommit in gör miljöenheten en bedömning om verksamheten omfattas av krav på registrering, rätt myndighet och att godkännandeprovning inte krävs för verksamheten. Därefter förs verksamheten in i registret och verksamhetsutövaren faktureras en anmälningsavgift. Därefter tas beslut om riskklassning och årlig kontrollavgift.

Enligt förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll finns krav på att kontrollmyndigheten ska upprätthålla aktuella register över anläggningar som är föremål för kontroll. Anläggningar i Lilla Edets kommun finns registrerade i ärendehanteringssystemet EDP Vision, där information om respektive anläggning löpande förs in. Vid registrering och riskklassning följs skriftliga rutiner och nytt ärende startas där uppgifter som ligger till grund för beslut förs in. Totalt registreras ungefär fem anläggningar per år, och ungefär lika många avregistreras.

Utöver registret i EDP Vision hålls ett aktuellt register i en Excel-lista för att kunna följa upp nedlagd kontrolltid kontra kontrollbehov per anläggning.

6.3 Prioriteringar inom kontrollområdet – riskbaserad kontroll

I en mer detaljerad 5-årsplan som tas fram inom verksamheten beskrivs vilka relevanta krav som ska kontrolleras, när eller hur ofta för varje bransch.

Inför varje kalenderår görs en detaljplan för alla planerade kontroller som ska göras under året. Planeringen sammanställs i en Excel-lista enligt följande:

Omsorgsverksamheter skola, vård		2023	2024	2025	2026	2027
	Kontrollområde					
A	Administrativa krav- A01			A01		
H	Spårbarhet - H01	H01		H01		H01
J	Grundförutsättningar, hygien- J(01),02,03,04,05,06,07,08,09,10	J02,03,08, 06	J02,03,08, 07	J02,03,08, 04	J02,03,08,0 9	J02,03,08, 05
K	HACCP-baserade förfaranden- K01,06		K01		K01	
	Övriga krav					
OM	Operativt mål nr: inga					
Grossist/Importör/Matmäklare		2023	2024	2025	2026	2027
	Kontrollområde					
A	Administrativa krav- A01,A04,A12		A04,A12	A01		
B	Allmän livsmedelsinformation- B(01),02,(04),99		B02,B99		B02,B99	
C	Särskild märkning och information- C09	C09			C09	
H	Spårbarhet - H01,02	H01,H02		H01,H02		
J	Grundförutsättningar, hygien- J01,02,03,04,05,06,07,08,09,10	J02,03,08, 06	J01,J02,03 ,08,07	J02,03,08, 04	J02,03,08,0 9	J02,03,08, 05
M	Handel inom EU, import och export- M01,08					
	Övriga krav					
OM	Operativt mål nr: 5, 10, 15		P42,P47			

Industri						
	Kontrollområde	2023	2024	2025	2026	2027
A	Administrativa krav- A01			A01		
B	Allmän livsmedelsinformation- B(01),02,03,(04),99	B02,B99	B02,B99	B02,B99	B02,B99	B02,B99
D	Skyddade beteckningar- D10				D10	
H	Spårbarhet - H01,(02)	H01		H01		H01
I	Särskilda ingredienser och processhjälpmedel- I01,02		I01,I02			
J	Grundförutsättningar, hygien- J(01),02,03,04,05,06,07,08,09,10	J02,03,08, 06	J02,03,08, 07	J02,03,08, 04	J02,03,08,0 9	J02,03,08, 05
K	HACCP-baserade förfaranden- K01,02,06			K01,K02		
M	Handel inom EU, import och export- M09				M09	
	Övriga krav					
OM	Operativt mål nr: inga					
Butik, dagligvaror, bageri, e-handel						
	Kontrollområde	2023	2024	2025	2026	2027
A	Administrativa krav- A01,A04,A12		A04,A12	A01		
B	Allmän livsmedelsinformation- B01,02,(04),99		B01,B02,B 99		B02,B99	
C	Särskild märkning och information- C11,C99	C99		C11		
D	Skyddade beteckningar- D10				D10	
H	Spårbarhet - H01,02,03,09,11,14	H09,H14	H01,H03, H11			
J	Grundförutsättningar, hygien- J(01),02,03,04,05,06,07,08,09,10	J02,03,08, 06	J02,03,08, 07	J02,03,08, 04	J02,03,08,0 9	J02,03,08, 05
K	HACCP-baserade förfaranden- K01,02,06				K01,K02	
	Övriga krav					
OM	Operativt mål nr: 5, 8, 11, 12, 16		P42,P45			
Restaurang (pizzeria,café etc.)						
	Kontrollområde	2023	2024	2025	2026	2027
A	Administrativa krav- A01			A01		
B	Allmän livsmedelsinformation- B(01),02,(04),99	B99	B02,B99	B02	B02,B99	B99
C	Särskild märkning och information					
D	Skyddade beteckningar- D10				D10	
H	Spårbarhet - H01,02	H01,H02			H01,H02	
J	Grundförutsättningar, hygien- J(01),02,03,04,05,06,07,08,09,(10)	J02,03,08, 06	J02,03,08, 07	J02,03,08, 04	J02,03,08,0 9	J02,03,08, 05
K	HACCP-baserade förfaranden- K01,06			K01		K01
O	Övriga krav					
OM	Operativt mål nr: inga					

Transportörer						
	Kontrollområde	2023	2024	2025	2026	2027
A	Administrativa krav- A01			A01		
B	Allmän livsmedelsinformation- B(01),02,03,(04),99	B02,B99	B02,B99	B02,B99	B02,B99	B02,B99
H	Spårbarhet - H01,(02)	H01		H01		H01
J	Grundföresättningar, hygien- J(01),02,03,04,05,06,07,08,09,10	J02,03,08, 06	J02,03,08, 07	J02,03,08, 04	J02,03,08,0 9	J02,03,08, 05
	Övriga krav					
OM	Operativt mål nr: inga					
Dricksvattenanläggningar						
	Kontrollområde	2023	2024	2025	2026	2027
A	Administrativa krav- A01			A01		
N	Dricksvattenanläggningar- N(01),02,03,04,05,06,07,08,09,10,11,12,13,14,99	N03,N04, N07,N08, N10,N13, N99	N02,N05, N06,N08, N09,N99	N01,N08, N11,N12, N14,N99	N02,N05,N 08,N99	N03,N04, N07,N08, N10,N13, N99
	Övriga krav					
OM	Operativt mål nr: 1,2	P38		P39		
Kosttillskott och hälsokost						
	Kontrollområde	2023	2024	2025	2026	2027
A	Administrativa krav- A01			A01		
B	Allmän livsmedelsinformation- B(01),02,(04),99	B02,B99	B01,B02,B9	B02,B99	B02,B99	B02,B99
C	Särskild märkning och information- C03,05		C05		C03	
H	Spårbarhet - H01	H01	H01	H01	H01	H01
I	Särskilda ingredienser och processhjälpmedel- I01, I05		I01	I06,I07		
J	Grundföresättningar, hygien- J(01),02,03,04,05,06,07,09,10	J02,03,06	J02,03,07	J02,03,04	J02,03,09	J02,03,05
K	HACCP-baserade förfaranden- K01		K01	K05		K01
	Övriga krav					
OM	Operativt mål nr: 6, 13		P43	P50, P51		

De flesta kontroller görs som löpande kontroller, där man alltid kontrollerar områdena hygien, allmän livsmedelsinformation, spårbarhet och de operativa målen. Vissa kontroller utförs som riktade kontroller eller i projektform.

När ett projekt planeras tas checklistor fram för de kontroller som ska göras i projektet. Många projekt kombineras med en intern och eller extern utbildningsinsats.

Upptäcks brister på ett område som inte ingår i den planerade kontrollen, agerar inspektörerna även mot dessa brister. Planeringen ska säkerställa att alla verksamheter blir kontrollerade i enlighet med sin beslutade kontrolltid och att relevanta krav kontrolleras på alla anläggningar.

Alla anläggningar i riskklass 2–7 kontrolleras minst en gång per år. Beroende på verksamhet och erfarenhet av företaget, genomförs upp till tre planerade kontroller per år.

Kontrolltidstimmar	Intervall för kontroll
1 timme	1 besök vart tredje år
2 timmar	1 besök vartannat år
3–5 timmar	1 besök/år
6–8 timmar	1,5 besök/år ^{*1}
9–12 timmar	2 besök/år
>13 timmar	3 besök/år

^{*1} 1,5 besök/år innebär ett besök ena året och två besök andra året

De flesta anläggningar i riskklass 6 och 7 kontrolleras årligen med undantag av anläggningar med små risker eller att verksamheten har erfarenhetsklass A och därmed är i mindre behov av kontroll. Exempel på sådana anläggningar är där det inte finns livsmedel som är beroende av värme eller kyla. Det kan också vara om riskerna för allergier är mycket små. I de fallen görs kontroll vartannat år. Anläggningar i riskklass 8 kontrolleras vartannat eller vart tredje år beroende på verksamhet, risk och kontrolltid.

Planering av antal kontroller sker årsvis, antal kontroller per anläggning varierar mellan 1-3 stycken per år beroende på riskklass och kontrolltid. Detta dokumenteras i ett Excel-dokument. I dokumentet går att utläsa hur många kontroller som planeras under året. I listan finns en mängd uppgifter som behövs för planeringen och uppföljningen som:

- Årlig kontrolltid
- Tillsynsaldo och tillsynsskuld
- Hur många kontroller som ska utföras
- Projekt, indikatorer och operativa mål för varje objekt

6.4 Provtagning och analys

Offentlig provtagning kan ske enligt specifika mål för varje år, i läns-/riks-projektform, vid misstanke om matförgiftning, klagomål och i samband med kontroll om det bedöms som relevant. Provtagning kan också utföras i kartläggande syfte eller som en del av ett projekt.

Lilla Edets kommun har avtal med ett ackrediterat laboratorium (SGS Analytics Sweden AB) som anlitas för samtliga analyser. Uppföljning av laboratoriets ackrediteringar sker i samband med upphandling av laboratorietjänster. Deras anvisningar för provtagning följs. Laboratoriet kontaktas för råd om hur provtagning ska utföras om så behövs. Proverna transporteras till Karlstad/Linköping samma dag i kylväska med laboratoriets transportlösning enligt gällande avtal. Vid behov finns kyl- och frysmöjligheter för kortare förvaring av prover. Analysrapporterna från det anlitate laboratoriet skickas via e-post till miljöenheten.

6.5 Rapportering av kontrollresultat

Efter utförd kontroll kommuniceras alltid kontrollresultatet till verksamhetsutövaren i form av en kontrollrapport. Färdiga Word-mallar används som är kopplade till ärendehanteringssystemet. Kontrollrapport med eventuellt tillhörande kopia av analysrapport från provtagning skickas i pappersformat eller via e-post till verksamhetsutövaren.

Miljöenheten rapporterar årligen, senast den 31 januari till Livsmedelsverket, resultatet från den offentliga kontrollen föregående år. Rapportering sker med hjälp av XML-fil som laddas upp via IMYR, Livsmedelsverkets webbsida för myndighetsrapportering. Inrapporteringen av uppfyllelse av operativa målen rapporteras in via ordinarie myndighetsrapportering.

6.6 Öppenhet i kontrollen

I Sverige regleras öppenheten i kontrollen framförallt av Tryckfrihetsförordningen (1949:105) och offentlighets- och sekretesslagen (2009:400). I korthet innebär detta att alla myndigheter är skyldiga att föra register över de allmänna handlingar som finns hos myndigheten. I diariet registreras uppgifter om dels de handlingar som kommer in till myndigheten, till exempel brev och ansökningar, dels de handlingar som upprättas vid myndigheten, till exempel beslut och kontrollrapporter. I diariet registreras både offentliga och sekretessbelagda handlingar.

Vem som helst har rätt att begära att få se en handling som finns hos en myndighet. En allmän handling är vanligen också offentlig. Vissa handlingar kan dock innehålla uppgifter som är sekretessbelagda. Detta ska prövas av myndigheten utifrån gällande lagstiftning när någon ber att få ut en handling.

7. Sanktioner - åtgärder bristande efterlevnad av lagstiftningen

Då inspektören konstaterar att en verksamhet inte uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen kommuniceras detta med verksamhetsutövarens representanter muntligen på plats och skriftligt i en kontrollrapport. Beroende på allvarlighetsgraden och på när anläggningen ska ha sin nästa planerade kontroll kan företagarens åtgärder följas upp vid nästa ordinarie kontroll eller genom en uppföljande kontroll. I vissa fall med allvarliga avvikelser fattas beslut om sanktion direkt när avvikelsen har konstaterats. Sanktioner som kan bli aktuella är:

- Föreläggande
- Begränsa eller förbjuda utsläppande på marknaden
- Begränsa eller förbjuda import/export
- Beordra att livsmedel återkallas
- Beordra att livsmedel dras tillbaka från marknaden
- Beordra att livsmedel destrueras
- Tillfälligt avbryta driften under lämplig tidsperiod
- Stänga företaget under lämplig tidsperiod
- Stänga delar av företaget under lämplig tidsperiod
- Anmälan för åtal
- Omhändertagande av varor
- Sanktionsavgifter

8. Uppföljning och utvärdering av kontrollen

8.1 Uppföljning

Livsmedelsinspektörerna i Lilla Edet och Trollhättan följer löpande upp livsmedelskontrollen genom avstämningar och reviderar kontrollplanen vid behov (nya verksamheter, klagomål, mm). Utvärdering av kontrollen sker i slutet av varje år. Resultatet av utvärderingen ligger till grund för planering av nästkommande år.

8.2 Revisioner

Externa revisioner av kontrollverksamheten utförs av länsstyrelsen.

8.3 Utvärdering

Utvärdering sker i slutet av varje år. Utvärdering sker också av den uppföljning som sker inom kontrollverksamheten. Resultatet av utvärderingen ligger till grund för planering av nästkommande år. Resultatet från interna och externa revisioner är också ett verktyg som verksamheten använder sig av för att utvärdera verksamheten och förbättra rutiner och arbetssätt.

9. Nationell plan för kontrollen i livsmedelskedjan

I Sveriges nationella plan för kontrollen i livsmedelskedjan beskrivs hur den offentliga kontrollen av livsmedel, foder, djurhälsa, djurskydd och växtskydd är organiserad, hur den genomförs och hur den utvecklas. Kontrollplanen finns bland annat på Livsmedelsverkets webbplats: www.livsmedelsverket.se.

Beslut om åtgärdsföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]

Dnr MB-2022-885

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Med stöd av 11 kap. 19 och 37 §§ plan- och bygglagen (2010:900) föreläggs [REDACTED], som ägare till fastigheten [REDACTED] att senast tre månader efter att beslutet vunnit laga kraft ha genomfört en obligatorisk ventilationskontroll (OVK).

Föreläggandet förenas med ett vite om 10 000 kronor om åtgärden inte genomförs.

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringskarta
- Tjänsteskrivelse daterad 2023-01-05

Sammanfattning av ärendet

Bygglovsenheten har vid en genomgång av sitt OVK-register noterat att det saknas protokoll från en genomförd OVK-besiktning på rubricerad fastighet. Fastighetens ägare har vid två tillfällen kontaktats via brev och ombetts inkomma med protokollet. Information att en ny besiktning utförts har inte inkommit till samhällsnämndens kännedom.

Kommunicering

Inför beslutet har fastighetsägaren getts möjlighet att ta del av det som tillförts ärendet samt beretts möjlighet att inkomma med synpunkter. Inga synpunkter har inkommit.

Beslutsmotivering

För att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat enligt 8 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900) ska en byggnads ägare se till att funktionen hos ventilationssystemet i byggnaden kontrolleras regelbundet vid återkommande tillfällen (återkommande besiktning).

Det saknas uppgift att det genomförts någon OVK på rubricerad fastighet, något som bygglovsenheten påpekat och efterfrågat byggnadens ägare.

När vite föreläggs, skall det fastställas till ett belopp som kan antas förmå den beslutet riktar sig till att följa det föreläggande som är förenat med vitet.

Bygglovsenheten uppskattar kostnaderna att utföra åtgärderna till 10 000 kronor.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.

Beslut delges

Beslutet meddelas

Lantmäteriet Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

Beslut om åtgärdsföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]

Dnr MB-2022-886

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Med stöd av 11 kap. 19 och 37 §§ plan- och bygglagen (2010:900) föreläggs [REDACTED], som ägare till fastigheten [REDACTED] att senast tre månader efter att beslutet vunnit laga kraft ha genomfört en obligatorisk ventilationskontroll (OVK).

Föreläggandet förenas med ett vite om 10 000 kronor om åtgärden inte genomförs.

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringskarta
- Tjänsteskrivelse daterad 2023-01-05

Sammanfattning av ärendet

Bygglovsenheten har vid en genomgång av sitt OVK-register noterat att det saknas protokoll från en genomförd OVK-besiktning på rubricerad fastighet. Fastighetens ägare har vid två tillfällen kontaktats via brev och ombetts inkomma med protokollet. Information att en ny besiktning utförts har inte inkommit till samhällsnämndens kännedom.

Kommunicering

Inför beslutet har fastighetsägaren getts möjlighet att ta del av det som tillförts ärendet samt beretts möjlighet att inkomma med synpunkter. Inga synpunkter har inkommit.

Beslutsmotivering

För att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat enligt 8 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900) ska en byggnads ägare se till att funktionen hos ventilationssystemet i byggnaden kontrolleras regelbundet vid återkommande tillfällen (återkommande besiktning).

Det saknas uppgift att det genomförts någon OVK på rubricerad fastighet, något som bygglovsenheten påpekat och efterfrågat byggnadens ägare.

När vite föreläggs, skall det fastställas till ett belopp som kan antas förmå den beslutet riktar sig till att följa det föreläggande som är förenat med vitet.

Bygglovsenheten uppskattar kostnaderna att utföra åtgärderna till 10 000 kronor.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.

Beslut delges

Beslutet meddelas

Lantmäteriet Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

Beslut om åtgärdsföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]

Dnr MB-2020-309

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Med stöd av 11 kap. 19 och 37 §§ plan- och bygglagen (2010:900) föreläggs [REDACTED], som ägare till fastigheten [REDACTED] att senast tre månader efter att beslutet vunnit laga kraft ha genomfört en obligatorisk ventilationskontroll (OVK) i hela byggnaden.

Föreläggandet förenas med ett vite om 10 000 kronor om åtgärden inte genomförs.

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringskarta
- Tjänsteskrivelse daterad 2023-01-05

Sammanfattning av ärendet

Bygglovsenheten har vid en genomgång av sitt OVK-register noterat att det saknas protokoll från en genomförd OVK-besiktning på rubricerad fastighet. Fastighetens ägare har vid tre tillfällen kontaktats via brev och ombetts inkomma med protokollet. Information att en ny besiktning utförts har inte inkommit till samhällsnämndens kännedom.

I samband med en ändrad användning i bottenplan från bageri till tre nya lägenheter utfördes en ventilationskontroll för dessa. Någon kontroll av de fyra befintliga gjordes dock inte.

Kommunicering

Inför beslutet har fastighetsägaren getts möjlighet att ta del av det som tillförts ärendet samt beretts möjlighet att inkomma med synpunkter. Inga synpunkter har inkommit.

Beslutsmotivering

För att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat enligt 8 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900) ska en byggnads ägare se till att funktionen hos ventilationssystemet i byggnaden kontrolleras regelbundet vid återkommande tillfällen (återkommande besiktning).

Det saknas uppgift att det genomförts någon OVK på rubricerad fastighet, något som bygglovsenheten påpekat och efterfrågat byggnadens ägare.

När vite föreläggs, skall det fastställas till ett belopp som kan antas förmå den beslutet riktar sig till att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Bygglovsenheten uppskattar kostnaderna att utföra åtgärderna till 10 000 kronor.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.

Beslut delges

Beslutet meddelas

Lantmäteriet Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

Beslut om åtgärdsföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]

Dnr MB-2022-890

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Med stöd av 11 kap. 19 och 37 §§ plan- och bygglagen (2010:900) föreläggs [REDACTED], som ägare till fastigheten [REDACTED] att senast tre månader efter att beslutet vunnit laga kraft ha genomfört en obligatorisk ventilationskontroll (OVK).

Föreläggandet förenas med ett vite om 10 000 kronor om åtgärden inte genomförs.

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringskarta
- Tjänsteskrivelse daterad 2023-01-05

Sammanfattning av ärendet

Bygglovsenheten har vid en genomgång av sitt OVK-register noterat att det saknas protokoll från en genomförd OVK-besiktning på rubricerad fastighet. Fastighetens ägare har vid två tillfällen kontaktats via brev och ombetts inkomma med protokollet. Information att en ny besiktning utförts har inte inkommit till samhällsnämndens kännedom.

Kommunicering

Inför beslutet har fastighetsägaren getts möjlighet att ta del av det som tillförts ärendet samt beretts möjlighet att inkomma med synpunkter. Inga synpunkter har inkommit.

Beslutsmotivering

För att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat enligt 8 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900) ska en byggnads ägare se till att funktionen hos ventilationssystemet i byggnaden kontrolleras regelbundet vid återkommande tillfällen (återkommande besiktning).

Det saknas uppgift att det genomförts någon OVK på rubricerad fastighet, något som bygglovsenheten påpekat och efterfrågat byggnadens ägare.

När vite föreläggs, skall det fastställas till ett belopp som kan antas förmå den beslutet riktar sig till att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Bygglovsenheten uppskattar kostnaderna att utföra åtgärderna till 10 000 kronor.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.

Beslut delges

Beslutet meddelas

Lantmäteriet Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

Beslut om åtgärdsföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]

Dnr MB-2022-892

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Med stöd av 11 kap. 19 och 37 §§ plan- och bygglagen (2010:900) föreläggs [REDACTED], som ägare till fastigheten [REDACTED] att senast tre månader efter att beslutet vunnit laga kraft ha genomfört en obligatorisk ventilationskontroll (OVK).

Föreläggandet förenas med ett vite om 10 000 kronor om åtgärden inte genomförs.

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringskarta
- Tjänsteskrivelse daterad 2023-01-05

Sammanfattning av ärendet

Bygglovsenheten har vid en genomgång av sitt OVK-register noterat att det saknas protokoll från en genomförd OVK-besiktning på rubricerad fastighet. Fastighetens ägare har vid tre tillfällen kontaktats via brev och ombetts inkomma med protokollet. Information att en ny besiktning utförts har inte inkommit till samhällsnämndens kännedom.

Kommunicering

Inför beslutet har fastighetsägaren getts möjlighet att ta del av det som tillförts ärendet samt beretts möjlighet att inkomma med synpunkter. Inga synpunkter har inkommit.

Beslutsmotivering

För att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat enligt 8 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900) ska en byggnads ägare se till att funktionen hos ventilationssystemet i byggnaden kontrolleras regelbundet vid återkommande tillfällen (återkommande besiktning).

Det saknas uppgift att det genomförts någon OVK på rubricerad fastighet, något som bygglovsenheten påpekat och efterfrågat byggnadens ägare.

När vite föreläggs, skall det fastställas till ett belopp som kan antas förmå den beslutet riktar sig till att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Bygglovsenheten uppskattar kostnaderna att utföra åtgärderna till 10 000 kronor.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.

Beslut delges

Beslutet meddelas

Lantmäteriet Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

Beslut om rättelseföreläggande om Obligatorisk Ventilationskontroll (OVK) på fastigheten [REDACTED]

Dnr MB-2022-894

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Med stöd av 11 kap. 20 och 37 §§ plan- och bygglagen (2010:900) föreläggs [REDACTED], som ägare till fastigheten [REDACTED] att senast tre månader efter att beslutet vunnit laga kraft ha åtgärdat de brister som redovisas i protokoll med diarienummer MB-2022-894-3 samt se till att en ny ventilationskontroll görs.

Föreläggandet förenas med ett vite om 10 000 kronor om åtgärden inte genomförs.

Beslutsunderlag

- Översiktlig lokaliseringskarta
- Inlämnad OVK, dnr MB-2022-894-3
- Tjänsteskrivelse daterad 2023-01-09

Sammanfattning av ärendet

Bygglovsenheten har vid en genomgång av sitt OVK-register noterat att det saknas protokoll från en genomförd OVK-besiktning på rubricerad fastighet. Fastighetens ägare har vid två tillfällen kontaktats via brev och ombetts inkomma med protokollet. Information att en ny besiktning utförts har inte inkommit till samhällsnämndens kännedom.

Kommunicering

Inför beslutet har fastighetsägaren getts möjlighet att ta del av det som tillförts ärendet samt beretts möjlighet att inkomma med synpunkter. Inga synpunkter har inkommit.

Beslutsmotivering

För att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat enligt 8 kap. 25 § plan- och bygglagen (2010:900) ska en byggnads ägare se till att funktionen hos ventilationssystemet i byggnaden kontrolleras regelbundet vid återkommande tillfällen (återkommande besiktning).

Vid den senaste ventilationskontrollen fick ventilationen ett underkänt resultat, därför föreläggs byggnads ägare att åtgärda bristerna med ventilationen. Bristerna redovisas i protokoll dnr MB-2022-894-3

När vite föreläggs, skall det fastställas till ett belopp som kan antas förmå den beslutet riktar sig till att följa det föreläggande som är förenat med vitet. Bygglovsenheten uppskattar kostnaderna att utföra åtgärderna till 10 000 kronor.

Upplysningar

- Beslutet går att överklaga, se bifogad överklaganhänvisning.

Beslut delges

Beslutet meddelas

Lantmäteriet Fastighetsinskrivning, 761 80 Norrtälje

Tillsynsplan enligt plan- och bygglagen 2023–2025

Dnr SAN 2023/9

Sammanfattning

Samhällsnämnden (nämnden) föreslås besluta om en uppdaterad tillsynsplan för de kommande tre åren, fram till 2025. Sedan 2018 planeras tillsynen enligt plan- och bygglagen årsvis genom uppdatering av tillsynsplanen. Tillsynsplanen redovisar behov, vilka prioriteringar som ska göras samt vilka resurser som finns.

Nämnden ansvarar för att regelbundet följa upp och utvärdera tillsynsarbetet samt säkerställa att alla tillsynsärenden handläggs effektivt och rättssäkert.

Bygglovsenheten presenterar *Tillsynsplan enligt plan- och bygglagen för Lilla Edets kommun 2023–2025*.

Bakgrund

Nämnden ansvarar enligt lag och reglemente för tillsynen enligt plan- och bygglagen.

Tillsynen ska bidra till att demokratiskt beslutade lagar och bestämmelser följs och tillämpas i enlighet med lagstiftarens intentioner och på samma sätt i hela landet. Det är viktigt för det allmännas förtroende att byggnadsnämnderna i landet lever upp till sitt ansvar.

Nämnden är skyldig att regelbundet följa upp och utvärdera sitt tillsynsarbete. (8 kap 8 § plan- och byggförordningen). Tillsynen i Lilla Edet planeras årsvis genom justering av tillsynsplanen som utgör behovsbedömning, prioriteringar och resursåtgång.

De flesta tillsynsärenden påbörjas efter inkomna klagomål från allmänheten till bygglovsenheten. Därefter påbörjas tillsynsärenden när handläggare eller andra enheter uppmärksammar brister vid till exempel provning och uppföljning av lov eller andra besiktningar.

Följande tillsynsområden föreslås ligga i fokus under 2023:

- Påbörjade tillsynsärenden
- Nya tillsynsärenden
- Uppföljning av lov och startbesked som går ut 2023.

Bygglovsenheten har en framarbetad rutin för tillsynsärenden och strävar efter att kontinuerligt och skyndsamt handlägga och driva pågående tillsynsärende fram till beslut och avslut.

Under 2022 avslutade nämnden 66 tillsynsärenden, vilket är 23 fler än året innan. Ökningen förklaras av att under 2022 återupptogs tillsynsarbetet avseende obligatorisk ventilationskontroll (OVK). Den 1 december 2022 fanns 76 öppna tillsynsärenden, 37

av dem gäller OVK. Det syns ingen minskning i allmänhetens benägenhet att inkomma med klagomål. Antal inkomna klagomål från allmänheten ökade med 14 jämfört med året innan. En förklaring kan vara att allmänheten noterat att samhällsnämnden följer upp klagomålen så att rättelse och brister avhjälpas.

Antalet tillsynstimmar föreslås minskas från 570 h till 550 h. Minskningen förklaras av minskade tjänstetimmar till följd av att bygglovsenhetens tjänstemän har valt att gå ner i tjänst. Minskningen bedöms dock inte ge några större konsekvenser på tillsynsarbetet, men för säkerhets skull, om resursbrist uppstår, har en prioriteringsordning för tillsynsärenden tagits fram.

Vid eventuell resurs- eller tidsbrist föreslås tillsynsärendena prioriteras i följande ordning:

1. När det föreligger risk för människors hälsa och säkerhet.
2. När bristen kan ge stora miljömässiga och ekonomiska konsekvenser för samhället eller enskild.
3. Enkelt avhjälpbara hinder
4. Övriga

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse daterad 2023-01-25

Tillsynsplan enligt plan- och bygglagen för Lilla Edets kommun 2023–2025 med diarienummer SAN 2023/9

Ekonomiska konsekvenser

Kostnaden för tillsynen uppskattas till cirka 390 000 kr och finansieras dels av byggsanktionsavgifter, dels av skattemedel. Utrymme för tillsynsarbetet finns inom budgeten för 2023.

Sociala konsekvenser

Tillsynsområdet enkelt avhjälpbara hinder bidrar till att ge alla möjlighet att delta i samhället vilket är positivt ur ett socialt perspektiv.

Genom att avhjälpa brister i underhåll av byggnader och städa upp ovårdade tomter ökas på sikt människors välbefinnande och fler känner stolthet för det samhället man lever och verkar i. På längre sikt bidrar det sannolikt till ett bättre välmående i befolkningen.

Arbetsutskottets beslutsförslag till samhällsnämnden

Samhällsnämnden antar *Tillsynsplan enligt plan- och bygglagen för Lilla Edets kommun 2023–2025* daterad 2023-01-25.

Emma Bönnestig
Bygglovshandläggare
emma.bonnestig@lillaedet.se
0520-65 98 91

Beslut expedieras till
Bygglovsenheten

Tillsynsplan enligt plan- och bygglagen för Lilla Edets kommun

---

2023-2025

Framtagen av: Bygglövsenheten

Diarienummer: SAN 2023/9

Datum: 2023-01-25

Inledning

Detta är tillsynsplanen för samhällsnämndens ansvar enligt plan- och bygglagen.

Målet med tillsynen är att tillse att den byggda miljön uppfyller samhällets krav på att byggnadsverk, tomter och allmänna platser underhålls och sköts så att värden bevaras samt att olägenheter och olycksrisker inte uppkommer. Vidare innefattar tillsynen säkerställandet av att de byggnadsverk som uppförts eller ändras har de tillstånd och följer de lov som krävs för åtgärden.

Tillsyn inom plan- och bygglagens tillämpningsområde ska medverka till att demokratiskt beslutade lagar och bestämmelser följs och tillämpas i enlighet med lagstiftarens intentioner på samma sätt i hela landet. Det är viktigt för det allmännas förtroende att byggnadsnämnderna i landet lever upp till sitt ansvar.

I Lilla Edets kommun är det från och med 1 januari 2021 samhällsnämnden som ansvarar för tillsynen enligt plan- och bygglagen enligt nämndens reglemente.

Innehåll

Inledning.....	2
Tillsyn.....	5
Utföra tillsyn	5
Bevaka	5
Utreda.....	5
Ingripa.....	5
Tillsynsområden.....	5
Tillsyn över byggnadsåtgärd (TBUL)	5
Syfte.....	6
Mål.....	6
Aktiviteter.....	6
Lekplatser (TLEK).....	6
Syfte.....	6
Mål.....	6
Aktiviteter.....	6
Olovligt byggande (TBY).....	6
Syfte.....	7
Mål.....	7
Aktiviteter.....	7
Bristande underhåll (TOF).....	7
Syfte.....	7
Mål.....	8
Aktivitet	8
Enkelt avhjälpna hinder - tillgänglighet (THIN)	8
Syfte.....	8
Mål.....	8
Aktivitet	8
Obligatorisk ventilationskontroll, OVK (TOVK)	8
Syfte.....	9
Mål.....	9
Aktiviteter.....	9
Hissar och andra motordrivna anordningar (THISS)	9
Syfte.....	9
Mål.....	9
Aktiviteter.....	9

Tillsynsplaner och behovsutredning	10
Tabell 1. Öppna ärenden	10
Uppföljning av 2022	10
Förutsättningar för 2023	11
Resurser 2023	11
Tabell 2. Timmar tillsynshandläggning	12
Tillsynsplan 2023	12
Tabell 4 Uppskattad tid per tillsynsområde 2023	13
Tillsynsplan 2024	13
Tabell 5 Uppskattad tid per tillsynsområde 2024	13
Tillsynsplan 2025	14
Tabell 6 Uppskattad tid per tillsynsområde 2025	14

Tillsyn

Målet med samhällsnämndens tillsyn är att:

- se till att den byggda miljön uppfyller samhällets krav
- se till att byggnadsverk, tomter och allmänna platser underhålls och sköts så att värden bevaras samt att olägenheter och olycksrisker inte uppkommer
- säkerställa att byggnadsverk som uppförs och ändras har de tillstånd som krävs och att samhällets lagar och regler följs

Utföra tillsyn

Bevaka

Samhällsnämnden ska bevaka att samhällets krav är uppfyllda. Tillsynen planeras årsvis genom en tillsynsplan som visar behovsbedömning, prioriteringar och resursåtgång.

En byggnadsnämnd är skyldig att regelbundet följa upp och utvärdera sitt tillsynsarbete.

En tillsynsmyndighet ska regelbundet följa upp och utvärdera tillsynsarbetet.

8 kap. 8 § plan- och byggförordningen (PBF)

Utreda

Så fort det finns misstanke att det förekommer förseelser inom tillsynsområdet ska ett tillsynsärende påbörjas omgående. Utredningen ska visa på om det förekommer en förseelse eller inte och ska avslutas med beslut om ett ingripande eller att avsluta ärendet. Ärendet ska diarieföras.

En byggnadsnämnd har ingen laglig möjlighet att avstå från att utreda om en förseelse skett.

En tillsynsmyndighet ska pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt detta kapitel, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i denna lag, i föreskrifter, domar eller andra beslut som har meddelats med stöd av lagen eller i EU-förordningar som rör frågor inom lagens tillämpningsområde.

11 kap 5 § plan- och bygglagen (PBL)

Ingripa

Ett ingripande innebär en påföljd för den som utfört en förseelse eller den som gynnas av den. Påföljd innebär att utföraren ska rätta till förseelsen med eller utan byggsanktionsavgift och vite. Ingripandet avslutas med beslut om att rättelsen är utförd och att byggsanktionsavgift är betald.

Tillsynsområden

Tillsyn över byggnadsåtgärd (TBUL)

Byggnadsnämnden har ansvar för att under byggprocessen ha tillsyn över att byggherren tar sitt ansvar och följer gällande lagar, förordningar, föreskrifter och beslut rörande byggande, rivning och markarbeten. Byggherrens ansvar gäller även om själva åtgärden inte kräver lov eller anmälan.

Ingripande från byggnadsnämnden som kan bli aktuella är; arbetet påbörjats utan startbesked, byggnaden tas i bruk utan slutbesked, att kontrollplanen inte följs, arbetet avviker mot lovet,

slutbesked kan inte ges, ett tekniskt egenskapskrav uppfylls inte eller en kontrollansvarig som åsidosätter sina skyldigheter.

Syfte

Tillsynen bidrar till en god bebyggd miljö genom att säkerställa att nya och byggnadsverk som ändras har de tillstånd som krävs och uppfyller de krav som framgår av våra lagar och byggregler.

Mål

- Följa upp byggnadsnämndens beslut och därmed stärka lagen och säkerställa våra byggregler.

Aktiviteter

- Årligen följa upp beslut om lov och startbesked och ärendena inom angiven tidsfrist.

Lekplatser (TLEK)

I plan- och bygglagen finns krav som berör anläggandet, ändring och underhåll av en lekplats. Av störst betydelse har kraven; säkerhet vid användning och tillgänglighet och användbarhet för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga. På lekplatser kan det finnas både byggnader som t.ex. små och enklare hus för lek och anläggningar som t.ex. gungor, rutschkanor och klätterställningar som berörs av lagstiftningen. Det är viktigt att en lekplats underhålls så att dess tekniska egenskaper i huvudsak bevaras och att den fyller sitt ändamål. Marken ska vara tillgänglig och anordnas så att risken för olycksfall begränsas.

Syfte

Att säkerställa att alla lekplatser är säkra, tillgänglig och utformade så att olyckor begränsas.

Mål

- Att undvika att onödiga olyckor sker på kommunala och privata lekplatser.

Aktiviteter

- Att skyndsamt utreda klagomål och fatta beslut i ärendet.

Olovligt byggande (TBY)

Tillståndspliktiga åtgärder ska ha de tillstånd som krävs innan de utförs. Byggregler och kontrollplaner ska följas under byggprojekten och det ska finnas förutsättningar för att utfärda slutbesked.

Svartbygge är ofta den folkliga benämningen för att bygga utan bygglov. Vid ett ingripande är det samhällsnämnden som har bevisbördan. Tillsynen gäller utöver byggnader även anläggningar, skyltar och ljusanordningar.

Om en åtgärd som kräver bygglov, rivningslov, marklov eller anmälan har utförts ska samhällsnämnden i de flesta fall ta ut en byggsanktionsavgift. Byggsanktionsavgift ska även tas ut när någon påbörjar ett arbete utan startbesked eller tar ett byggnadsverk i bruk utan slutbesked. Byggsanktionsavgift kan inte tas ut om samhällsnämnden inte gett den som byggt olovligt möjlighet att yttra sig inom fem år efter överträdelsen.

Preskriptionstiden för rättelseföreläggande vid olovligt byggande är tio år. Tioårsregeln gäller inte när någon ändrat en bostadslägenhet till ett väsentligt annat ändamål.

Förvanskningsförbudet skyddar byggnader som är särskilt värdefulla ur historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt. Förvanskning avser förändringar av karaktärsdrag eller egenskaper som utgör byggnadens kulturvärden, på ett sådant sätt att ett av dessa värden förstörs helt eller delvis. Det gäller både invändiga och yttre ändringar och oavsett om bygglov krävs eller inte. Skyddet gäller även bebyggelsemiljöer.

En byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt får inte förvanskas.

Första stycket ska tillämpas också på

- 1. anläggningar som är bygglovspliktiga enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av 16 kap. 7 §,*
- 2. tomter i de avseende som omfattas av skyddsbestämmelser i en detaljplan eller i områdesbestämmelser,*
- 3. allmänna platser, och*
- 4. bebyggelseområden.*

8 kap. 13 § PBL

Syfte

Tillsynen bidrar till en god bebyggd miljö genom att säkerställa att nya och byggnadsverk som ändras har de tillstånd som krävs och uppfyller de krav som framgår av våra lagar och byggregler.

Mål

- Handlägga inkomna klagomål effektivt och rättssäkert.

Aktiviteter

- Att skyndsamt utreda klagomål och fatta beslut i ärenden.

Bristande underhåll (TOF)

Byggnadsverk ska hållas i vårdat skick och underhållas så att utformningen och de tekniska egenskaperna bevaras. Det innebär att byggnadstekniskt underhåll ska ske så att byggnaden bibehåller de tekniska egenskaper som är väsentliga i fråga om t.ex. bärförmåga, säkerhet vid användning och vid brand, skydd med hänsyn till hälsa och lämplighet för det avsedda ändamålet.

Tomter, allmänna platser och andra byggnadsverk än byggnader ska underhållas och skötas så att risk för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och trafiken inte uppkommer. Tomter ska underhållas och skötas oavsett om den är bebyggd eller inte.

Syfte

Verka för att den bebyggda miljön ska vara säker samt estetiskt tilltalande för allmänheten.

Mål

- Minska andelen ovårdade hus, tomter, allmänna platser och anläggningar för att på sikt göra kommunen mer attraktiv.

Aktivitet

- Att skyndsamt utreda klagomål och fatta beslut i ärenden.

Enkelt avhjälpta hinder - tillgänglighet (THIN)

Enkelt avhjälpta hinder på allmän plats och i publika lokaler ska åtgärdas.

Ett hinder mot tillgänglighet eller användbarhet i lokaler dit allmänheter har tillträde samt på en allmän plats ska alltid avhjälpas, om hindret med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna är enkelt att avhjälpa.

Vad gäller kravet att en byggnad ska vara tillgänglig och användbar för personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga ska hinder mot tillgänglighet till eller användbarhet av lokaler dit allmänheten har tillträde trots första stycket alltid avhjälpas, om hindret med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna är enkelt att avhjälpa.

8 kap. 2 § andra stycket PBL

Det som gäller i fråga om tomter enligt 8 kap. 9 – 11 §§ ska i skälig utsträckning tillämpas också på allmänna platser och på områden för andra anläggningar än byggnader dock att personer med nedsatt rörelse- och orienteringsförmåga ska kunna använda platser eller området i den utsträckning som följer av föreskrifter meddelande med stöd av denna lag.

8 kap. 12 § första stycket PBL

Syfte

Att göra det möjligt för alla att kunna vara delaktiga i samhället. Det är en fråga om jämställdhet och rättvisa.

Mål

- Att göra alla publika platser såsom torg och lekplatser och publika lokaler såsom affärer, skolor, restauranger och biograf tillgängliga för personer med funktionsnedsättningar.

Aktivitet

- Att skyndsamt utreda klagomål och fatta beslut i ärenden.

Obligatorisk ventilationskontroll, OVK (TOVK)

Det är fastighetsägaren, oavsett vem som använder byggnaden, som är ansvarig att en OVK görs. Samhällsnämnden ska se till att fastighetsägaren tar sitt ansvar och att återkommande besiktning enligt Boverkets föreskrifter görs. Vid en OVK ska det kontrolleras att ventilationssystemets funktion och egenskaper i huvudsak överensstämmer med de föreskrifter som gällde när systemet togs i bruk. Har en omfattande ombyggnation utförts av ventilationssystemet gäller föreskrifterna som gällde vid ombyggnadsåret. OVK utförs för att säkerställa ett tillfredsställande inomhusklimat i byggnader.

Dessutom ska det undersökas vilka åtgärder som kan vidtas för att förbättra energihushållningen i ventilationssystemet och som inte medför ett försämrat inomhusklimat.

Syfte

Att ha en god tillsyn av OVK då ventilationen är väsentlig för en god inommiljö och för byggnadens livslängd. Bristande ventilation kan leda till en ökning av allergier, astma samt nedsatt prestationsförmåga för de som vistas i lokalerna.

Mål

- God inomhusmiljö i samtliga byggnader i kommunen.

Aktiviteter

- Att ajourhålla byggnadsnämndens upprättade OVK- register.
- Förelägga med vite om kontrollen inte är godkänd.

Hissar och andra motordrivna anordningar (THISS)

Besiktning av hissar och andra motordrivna anordningar ska utföras inom ett bestämt intervall och ska visa på godkänd funktion. Det är fastighetsägaren som är skyldiga att se till att hissen besiktigas i tid. Samhällsnämnden ska se till att fastighetsägaren tar sitt ansvar. Fastighetsägaren ska se till att det finns en giltig och väl synlig besiktningsskylt i varje hiss. På skylten ska det framgå sistadatum för när hissen måste besiktigas nästa gång. Alla hissar ska besiktigas en gång om året.

Tillsynen omfattar även motordrivna anordningar, bostadsanpassningshissar och vissa motordrivna portar mm.

Syfte

Att säkerställa att hissar och motordrivna anordningar är säkra att använda.

Mål

- Att skydda människor från olyckor vid hissfärd genom att ajourhålla byggnadsnämndens upprättade hissregister.

Aktiviteter

- Att skyndsamt fatta beslut för att säkerställa hissens funktion när brister rapporteras in.

Tillsynsplaner och behovsutredning

Tabell 1 redovisar antalet öppna och pågående tillsynsärenden samt antalet avslutade tillsynsärenden under förra och förgående år. Antalet ärenden utgör ett underlag till behovsutredningen som ligger till grund för kommande års tillsynsplan.

Tabell 1. Öppna ärenden

Tillsynsområde	Öppna ärenden 2022-12-01	Avslutade ärenden 2022	Avslutande ärenden 2021
Tillsyn uppföljning av bygglov (TUBL)	1	1	
Tillsyn lekplatser (TLEK)	0	0	0
Tillsyn olovligt byggande (TBY)	23	8	20
Tillsyn ovårdade fastighet (TOF)	13	8	20
Tillsyn enkelt avhjälpa hinder (THIN)	2	1	0
Tillsyn OVK (TOVK)	37	43	-
Tillsyn hiss/ motordriven anläggning (THISS)	0	5	1
Totalt antal ärenden	76	66	43

Uppföljning av 2022

Bortsett från OVK har fram till december 2022 57 nya tillsynsärenden registrerats, vilket är en ökning med 14 ärenden jämfört med 2021. De flesta har upprättats efter inkomna klagomål från allmänheten. En handfull av ärenden har uppmärksammats av tjänstemän inom kommunen. Utöver enhetens handläggare har ärenden initierats av VA-enheten och Stadsmiljö.

Under året har tre klagomål på enkelt avhjälpta hinder inkommit. Två av dessa ärenden har rört avsaknad av fungerande automatiska dörröppnare och det tredje en otillgänglig affärslokal. Ett av de tre ärendena har avslutats medan de kvarvarande kräver fortsatt arbete.

Enheten har även behandlat ett antal hissärenden, en ärendekategori som inte är så vanlig. Dessa ärenden avklarades effektivt tack vare en god kommunikation med fastighetsägaren.

Under hösten har arbetet med att få in godkända protokoll på obligatorisk ventilationskontroll (OVK) återupptagits efter pandemin. Pandemin är anledningen till varför inga OVK-ärenden redovisas i tabell 1 för 2021. Under hösten har kommunikering om föreläggande skickats ut till fastighetsägare för att sedan kunna lyftas till nämnden för beslut. I december 2022 fattade nämnden de första besluten om föreläggande.

Elva av de öppna tillsynsärendena är äldre än två år. Ett mål under 2022 har varit att försöka avsluta alla tillsynsärenden äldre än två år. Målet har inte gått att uppfylla. Under 2022 har endast ett ärende

äldre än två år avslutats. Av de elva ärenden pågår en rättslig prövning i nio ärenden, eftersom nämndens beslut har överklagats.

Enligt tillsynsplanen för 2022 skulle bygglovsenheten informera berörda fastighetsägare om införandet av ett elfte tekniskt egenskapskrav gällande laddning av elfordon. Det elfte tekniska egenskapskravet infördes i PBL den 10 mars 2021 och medför ett retroaktivt krav att uppvärmda byggnader (ej bostäder) med fler än 20 parkeringsplatser i byggnaden eller på tomten ska ha minst en laddningspunkt för elfordon senast den 1 januari 2025. Avsikten var att i god tid informera fastighetsägare om det kommande åtagandet. I slutet av november 2022 antog kommunstyrelsen, *Laddinfrastrukturplan för Lilla Edet*. Planen är framtagen i ett samarbete mellan sektor kommunledning och sektor samhälle. I planen har ett antal fastigheter som berörs av det retroaktiva kravet identifierats och några av dem planerar för laddplatser. För att ge enhetlig information till fastighetsägarna har bygglovsenheten avvaktat laddinfrastrukturplanens framtagande som innehåller vägledning för både kommunen och näringslivets aktörer.

Förutsättningar för 2023

Under 2023 kommer bygglovsenhetens sammanlagda tjänstgöringstimmar minska med cirka 30 %. Därmed kommer enhetens resurser avseende tillsyn minska något.

Vid uppföljning av antalet nedlagda tillsynstimmar de senaste två åren har det visat sig att handläggarna har lagt ner färre timmar än vad som varit planerat. Statistiken är mycket osäker, men antyder på en effektiv handläggning. Utifrån redovisade tillsynstimmar under 2022 föreslås antalet tillsynstimmar minska ytterligare med 20 timmar 2023.

Som tillsynsmyndighet har samhällsnämnden ett stort ansvar att hantera tillsynsärenden effektivt och rättssäkert då de påverkar människors liv. Målet är att beslut ska fattas i tillsynsärenden så fort som möjligt. Därför kommer bygglovsenheten kontinuerligt driva och följa upp aktuella tillsynsärenden. Tillsynsärenden som gäller olovligt byggande eller olovlig rivning kan om de inte är äldre än 5 år generera byggsanktionsavgifter som tillfaller kommunen.

Resurser 2023

Bygglovsenheten har tre bygglovshandläggare och delar chef och administratör med miljöenheten. Tillsynsarbetet kommer under året att i huvudsak utföras av en bygglovshandläggare med stöttning av övriga medarbetare.

Enheten har under de senaste åren arbetat upp en bra arbetsrutin och har få äldre tillsynsärenden liggande.

Antalet handläggningstimmar per heltidsanställd handläggare beräknas uppgå till 1 000 timmar per år. Då tillsynen kommer ske i huvudsak av en handläggare som arbetar 50 % på enheten beräknas handläggaren kunna lägga 80 % av 500 timmar på tillsynen, vilket motsvarar 400 timmar.

Enhetens administratör registrerar, fakturerar och arkiverar tillsynsärenden varför även viss tid läggs på denna roll. Några timmar beräknas även utföras av enhetschefen, i sin stödjande roll och vid nämndbeslut.

Tabellen 2 redovisas planerade antal tillsynstimmar för 2023. Tillsynstimmarna minskas från 570 till 550.

Tabell 2. Timmar tillsynshandläggning

Tjänst	Total sysselsättningsgrad i timmar per år	Procent tillsynshandläggning	Timmar tillsynshandläggning
Administratör	1 000 (100 %)	5%	50
Chef	400 (40 %)	2%	20
Bygglovshandläggare 1	800 (80 %)	0 %	0
Bygglovshandläggare 2	800 (80 %)	10 %	80
Bygglovshandläggare 3	500 (50 %)	80 %	400
	3 500 h		550 h

Tillsynsplan 2023

Under år 2023 ska bygglovsenheten arbeta med följande tillsynsärenden:

1. Påbörjade tillsynsärenden
2. Nya tillsynsärenden
3. Uppföljning av lov och startbesked som går ut under 2023

Uppstår resurs- eller tidsbrist kommer tillsynsärendena prioriteras i följande ordning:

1. När det föreligger risk för människors hälsa och säkerhet.
2. När bristen kan ge stora miljömässiga och ekonomiska konsekvenser för samhället eller enskild.
3. Enkelt avhjälpta hinder.
4. Övriga

De flesta tillsynsärendena påbörjas efter inkomna klagomål från allmänheten till bygglovsenheten. Därefter påbörjas ärenden när handläggare eller andra enheter uppmärksammar brister vid till exempel provning och uppföljning av lov eller andra besiktningar.

Under 2022 inkom tillsynsärenden inom området enkelt avhjälpta hinder. En ärendekategori som är viktig att prioritera eftersom de berör allas möjlighet att kunna delta i samhället på lika villkor.

Bygglovsenheten har under ett par år arbetat med OVK och kommer fortsätta det påbörjade arbetet. Målet är att alla byggnader som kräver OVK ska ha ett godkänt protokoll.

Bygglovsenheten följer sedan några år tillbaka upp nämndens beslut om lov och startbesked regelbundet. Under 2023 kommer lov beslutade 2018 och startbesked lämnade 2021 följas upp. Uppföljningen är viktig för lagstiftningens trovärdighet för att byggregler ska upplevas ha en mening.

Bygglovsenhetens handläggning av tillsynsärenden följer enhetens framarbetade rutin i tio steg, se bild 1. Alla tillsynsärenden ska få ett slutligt beslut vilket kan vara ett beslut om ingripande (föreläggande eller förbud), byggsanktionsavgift eller att ärendet avslutas utan åtgärd. Ett mål är att kunna

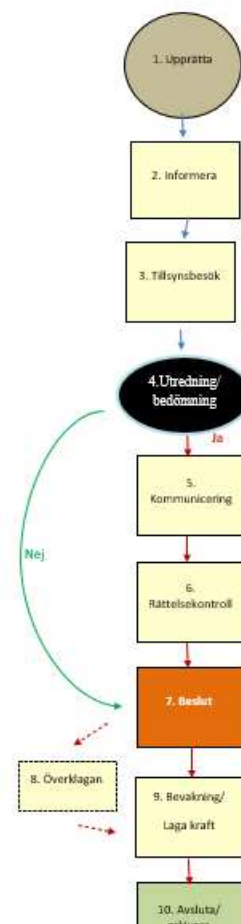

Bild 1

avsluta alla ärenden som är äldre än två år samt bibehålla en god balans i antalet ärenden för att undvika att en ny tillsynsskuld uppstår.

Tabell 4 Uppskattad tid per tillsynsområde 2023

Tillsynsområde	Vad behöver göras	Uppskattad tid	Anmärkning
Tillsyn uppföljning av bygglov (TUBL)	Utreda och besluta	80	
Tillsyn lekplatser (TLEK)	Utreda och besluta	0	Kommunala lekplatser besiktigas regelbundet av Stadsmiljö.
Tillsyn olovligt byggande (TBY)	Utreda och besluta	185	
Tillsyn ovårdade fastighet (TOF)	Utreda och besluta	185	
Tillsyn enkelt avhjälpa hinder (THIN)	Utreda och besluta	60	
Tillsyn OVK (TOVK)	Ajourhålla register Följa upp OVK-protokoll	40	
Tillsyn hiss/ motordriven anläggning (THISS)	Ajourhålla register. Utreda och besluta	0	
Totalt antal timmar		550	

Tillsynsplan 2024

Trenden de senaste åren är att antalet nya klagomål ökar vilket medför att antalet tillsynsärenden ökar med cirka 10 ärenden per år. Klagomål inkommer året om men upplevs vanligare under våren och försommaren. Äldre ärenden är ofta komplicerade. Om rättelse inte sker direkt efter utredning och beslut medför det ofta att ärendena blir utdragna och tids- och resurskrävande. Det bedöms därför inte rimligt att minska tillsynstimmarna eller ändra arbetsprioriteringen från 2023.

Då den retroaktiva lagen om fastighetsägarens skyldighet till att ha anordnat en laddpunkt för elfordon gäller från och med 2025 är det aktuellt att under början av 2024 upplysa berörda fastighetsägare om kravet genom att tillskriva dem. Tillsynsplanen utökas med 20 timmar för att ge utrymme för detta arbete. Målet är att informationsbrevet medför att lagändringen inte medför någon ytterligare tillsyn de kommande åren.

Tabell 5 Uppskattad tid per tillsynsområde 2024

Tillsynsområde	Vad behöver göras	Uppskattad tid	Anmärkning
Tillsyn uppföljning av bygglov (TUBL)	Utreda och besluta	80	
Tillsyn lekplatser (TLEK)	Utreda och besluta	0	Kommunala lekplatser besiktigas regelbundet av Stadsmiljö.

Tillsyn olovligt byggande (TBY)	Utreda och besluta	185	
Tillsyn ovårdade fastighet (TOF)	Utreda och besluta	185	
Tillsyn enkelt avhjälpa hinder (THIN)	Utreda och besluta	60	
Tillsyn OVK (TOVK)	Ajourhålla register Följa upp OVK-protokoll	40	
Tillsyn hiss/ motordriven anläggning (THISS)	Ajourhålla register. Utreda och besluta	0	
Informationsbrev om krav på laddpunkt		20	
Totalt antal timmar		570	

Tillsynsplan 2025

Trenden de senaste åren är att antalet nya klagomål ökar vilket medför att antalet tillsynsärenden ökar med cirka 10 ärenden per år. Klagomål inkommer året om men upplevs vanligare under våren och försommaren. Äldre ärenden är ofta komplicerade. Om rättelse inte sker direkt efter utredning och beslut medför det ofta att ärendena blir utdragna och tids- och resurskrävande. Det bedöms därför inte rimligt att minska tillsynstimmarna eller ändra arbetsprioriteringen från 2024.

Tabell 6 Uppskattad tid per tillsynsområde 2025

Tillsynsområde	Vad behöver göras	Uppskattad tid	Anmärkning
Tillsyn uppföljning av bygglov (TUBL)	Utreda och besluta	80	
Tillsyn lekplatser (TLEK)	Utreda och besluta	0	Kommunala lekplatser besiktigas regelbundet av Stadsmiljö.
Tillsyn olovligt byggande (TBY)	Utreda och besluta	185	
Tillsyn ovårdade fastighet (TOF)	Utreda och besluta	185	
Tillsyn enkelt avhjälpa hinder (THIN)	Utreda och besluta	60	
Tillsyn OVK (TOVK)	Ajourhålla register Följa upp OVK-protokoll	40	
Tillsyn hiss/ motordriven anläggning (THISS)	Ajourhålla register. Utreda och besluta	0	
Totalt antal timmar		570	